

ROZSUDOK VŠEOBECNÉHO SÚDU (tretia komora)

z 2. marca 2010*

Vo veci T-16/04,

Arcelor SA, so sídlom v Luxemburgu (Luxembursko), v zastúpení: pôvodne W. Deselaers, B. Meyring a B. Schmitt-Rady, neskôr W. Deselaers a B. Meyring, advokáti,

žalobca,

proti

Európskemu parlamentu, v zastúpení: pôvodne K. Bradley a M. Moore, neskôr L. Visaggio a I. Anagnostopoulou, splnomocnení zástupcovia,

a

* Jazyk konania: angličtina.

Rade Európskej únie, v zastúpení: pôvodne B. Hoff-Nielsen a M. Bishop, neskôr E. Karlsson a A. Westerhof Löfflerova, neskôr A. Westerhof Löfflerova a K. Michoel, splnomocnení zástupcovia,

žalovaným,

ktorých v konaní podporuje:

Európska komisia, v zastúpení: U. Wölker, splnomocnený zástupca,

vedľajší účastník konania,

ktorej predmetom je na jednej strane návrh na čiastočné zrušenie smernice 2003/87/ES Európskeho parlamentu a Rady z 13. októbra 2003 o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v spoločenstve, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 96/61/ES (Ú. v. EÚ L 275, s. 32; Mim. vyd. 15/007, s. 631), a na druhej strane návrh na náhradu škody vzniknutej žalobcovi v dôsledku prijatia uvedenej smernice,

VŠEOBECNÝ SÚD (tretia komora),

v zložení: predseda komory J. Azizi (spravodajca), sudcovia E. Cremona a S. Frimodt Nielsen,

tajomník: K. Pocheć, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 15. apríla 2008,

vyhlásil tento

Rozsudok

Právny rámec

I — Pravidlá Zmluvy ES

¹ Článok 174 ES stanovuje najmä toto:

„1. Politika Spoločenstva v oblasti životného prostredia prispieva k uskutočňovaniu nasledujúcich cieľov:

— udržiavanie, ochrana a zlepšovanie kvality životného prostredia,

— ochrana ľudského zdravia,

- rozvážne a racionálne využívanie prírodných zdrojov,

- podpora opatrení na medzinárodnej úrovni pri riešení regionálnych alebo celosvetových problémov životného prostredia.

2. Politika životného prostredia Spoločenstva sa zameriava na vysokú úroveň jeho ochrany, pričom prihliada na rozmanité situácie v jednotlivých regiónoch Spoločenstva. Vychádza zo zásad predchádzania škodám a prevencie, zo zásady nápravy škôd na životnom prostredí prioritne pri zdroji a zo zásady, že náhradu škody hradí znečisťovateľ.

...

3. Pri príprave politiky v oblasti životného prostredia Spoločenstvo prihliadne na:

- dostupné vedecké a technické údaje,

- podmienky životného prostredia v rôznych regiónoch Spoločenstva,

- potenciálne výhody a náklady v súvislosti s činnosťou alebo nečinnosťou,

— hospodársky a sociálny rozvoj Spoločenstva ako celku a vyrovnaný rozvoj jeho regiónov.

...“

2 Článok 175 ods. 1 ES stanovuje:

„1. Rada v súlade s postupom uvedeným v článku 251 [ES] a po porade s Hospodárskym a sociálnym výborom a Výborom regiónov rozhodne o postupoch, ktoré má Spoločenstvo prijať na dosiahnutie cieľov uvedených v článku 174 [ES].“

II — *Napadnutá smernica*

3 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES z 13. októbra 2003, o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v spoločenstve, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 96/61/ES (Ú. v. EÚ L 275, s. 32; Mim. vyd. 15/007, s. 631, ďalej len „napadnutá smernica“), ktorá nadobudla účinnosť 25. októbra 2003, vytvára systém obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Európskom spoločenstve (ďalej len „systém obchodovania s emisnými kvótami“) na podporu znižovania emisií skleníkových plynov, najmä oxidu uhličitého (ďalej len „CO₂“), finančne a ekonomicky výhodným spôsobom (článok 1 napadnutej smernice). Vyplýva z povinností, ktoré prináležia Spoločenstvu v zmysle Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o klimatických zmenách a Kjótskeho protokolu. Tento protokol bol schválený rozhodnutím Rady 2002/358/ES z 25. apríla 2002, ktoré sa týka schválenia Kjótskeho protokolu k Rámcovému dohovoru Organizácie Spojených národov o klimatických zmenách a spoločnom plnení záväzkov

z neho vyplývajúcich v mene Európskeho spoločenstva (Ú. v. ES L 130, s. 1; Mim. vyd. 11/042, s. 24). Kjótsky protokol nadobudol účinnosť 16. februára 2005.

- 4 Spoločenstvo a jeho členské štáty sú povinné znižovať svoje celkové antropogénne emisie skleníkových plynov uvedených v prílohe A Kjótskeho protokolu o 8 % v porovnaní s úrovňami roku 1990, a to v priebehu obdobia rokov 2008 až 2012 (odôvodnenie č. 4 napadnutej smernice). S týmto cieľom sa zaviazali splniť spoločne svoje záväzky v oblasti zníženia emisií v súlade s článkom 4 Kjótskeho protokolu podľa dohody nazývanej „rozdelenie nákladov“, ktorej tabuľka príspevkov každého z členských štátov sa nachádza v prílohe II rozhodnutia 2002/358.

- 5 Kjótsky protokol stanovuje tri mechanizmy s cieľom umožniť zúčastneným krajinám dosiahnuť ich ciele zníženia emisií skleníkových plynov, teda po prvé medzinárodný obchod s kvótami emisií, po druhé spoločnú realizáciu projektov znižovania emisií a po tretie mechanizmus „čistého“ rozvoja, pričom posledné dva uvedené mechanizmy sa nazývajú aj „flexibilné mechanizmy“. Kým spoločná realizácia projektov znižovania má za cieľ zníženie emisií skleníkových plynov v účastníckych krajinách Kjótskeho protokolu, mechanizmus „čistého“ rozvoja sa týka projektov znižovania emisií, ktoré sa majú realizovať v rozvojových krajinách, ktoré sa nezaviazali k cieľom Kjótskeho protokolu.

- 6 Na účely realizácie cieľov znižovania emisií v rámci Spoločenstva stanovených Kjótskym protokolom a rozhodnutím 2002/358 sa v napadnutej smernici 2003/87 stanovuje, že v rámci systému obchodovania s emisí kvótami prevádzkovatelia zariadení uvedených v jej prílohe I musia mať na svoje emisie skleníkových plynov pridelené kvóty, ktoré sa pridávajú v súlade s národnými alokačnými plánmi (ďalej len „NAP“). Ak prevádzkovateľ dokáže znížiť svoje emisie, môže predať prebytočné kvóty iným prevádzkovateľom. Naopak prevádzkovateľ zariadenia, ktorého emisie sú nadmerné, môže kúpiť potrebné kvóty od prevádzkovateľa, ktorý ich má prebytok.

- 7 Podľa prílohy I napadnutej smernice do jej pôsobnosti patria najmä určité spaľovacie zariadenia určené na výrobu energie, ako aj výrobu a spracovanie železných kovov, akými sú aj „zariadenia na výrobu surového železa alebo ocele (z prvotných alebo druhotných surovín) vrátane kontinuálneho liatia, s kapacitou väčšou ako 2,5 tony za hodinu“.
- 8 V smernici 2003/87 sa vymedzuje prvé obdobie od roku 2005 do roku 2007 (ďalej len „prvé alokačné obdobie“), ktoré predchádza prvému obdobiu záväzkov uvedenému v Kjótskom protokole, a potom druhé obdobie od roku 2008 do roku 2012 (ďalej len „druhé alokačné obdobie“), ktoré zodpovedá uvedenému prvému obdobiu záväzkov (článok 11 napadnutej smernice). Počas prvého alokačného obdobia sa napadnutá smernica uplatňovala len na jeden zo skleníkových plynov uvedených v prílohe II, a to CO₂, a len na emisie z činností uvedených v prílohe I (článok 2 napadnutej smernice), kam patrila výroba a transformácia železných kovov.
- 9 Konkrétnejšie je systém obchodovania s emisnými kvótami založený na jednej strane na povinnosti získať predchádzajúce povolenie na vypúšťanie skleníkových plynov (články 4 až 8 napadnutej smernice) a na druhej strane na pridelení kvót, ktoré prevádzkovateľova s povolením oprávňujú vypustiť určité množstvo týchto plynov s tým, že tento prevádzkovateľ má povinnosť každý rok odovzdať späť povolenie na množstvo kvót rovnajúce sa celkovým emisiám z jeho zariadenia (článok 12 ods. 3 napadnutej smernice).
- 10 Teda každé zariadenie uvedené v prílohe I napadnutej smernice musí mať povolenie vydané príslušným vnútroštátnym orgánom. Podľa článku 4 napadnutej smernice „členské štáty zabezpečia, aby od 1. januára 2005 žiadne zariadenia nevykonávali činnosti uvedené v prílohe I, ktoré majú za následok emisie skleníkových plynov špecifikované vo vzťahu k danej činnosti, pokiaľ ich prevádzkovateľ nie je držiteľom povolenia vydaného príslušným orgánom v súlade s článkami 5 a 6, alebo dané zariadenie nie je dočasne vylúčené zo systému obchodovania s [kvótami] podľa článku 27“ uvedenej smernice.

11 Okrem toho článok 6 ods. 2 napadnutej smernice stanovuje:

„Povolenia na emisie skleníkových plynov obsahujú:

...

c) požiadavky na monitorovanie určujúce metodológiu monitorovania a frekvenciu;

d) požiadavky na podávanie správ; a

e) záväzok odovzdať kvóty v množstve rovnom celkovým emisiám zariadenia v každom kalendárnom roku, overené v súlade s článkom 15 [napadnutej smernice], do štyroch mesiacov po skončení daného roku.“

12 Podmienky a postupy, podľa ktorých príslušné vnútroštátne orgány pridelujú kvóty prevádzkovateľom zariadení na základe NAP sú uvedené v článkoch 9 až 11 napadnutej smernice.

13 Článok 9 ods. 1 prvý pododsek napadnutej smernice stanovuje:

„Pre každé obdobie uvedené v článku 11 ods. 1 a 2 [napadnutej smernice] vypracuje každý členský štát [NAP], ktorý uvedie celkové množstvo kvót, ktoré plánuje prideliť pre uvedené obdobie a ako ich navrhuje rozdeliť. [Tento NAP] musí byť založený na objektívnych a transparentných kritériách, vrátane tých, ktoré sú uvedené v prílohe III pri náležitom zohľadnení pripomienok verejnosti. Komisia vypracuje najneskôr do 31. decembra 2003, bez toho, aby bola dotknutá zmluva [ES], usmernenie o vykonávaní kritérií uvedených v prílohe III.“

14 Komisia Európskych spoločenstiev vypracovala prvú verziu vyššie uvedeného usmernenia v rámci svojho oznámenia KOM(2003) 830 v konečnom znení zo 7. januára 2004 o usmerneniach, ktorých cieľom je pomôcť členským štátom pri uplatňovaní kritérií uvedených v prílohe III napadnutej smernice, a o okolnostiach, ktoré sa považujú za prípady vyššej moci [*neoficiálny preklad*]. Komisia oznámením KOM(2005) 703 v konečnom znení z 22. decembra 2005 vydala dodatočné usmernenia týkajúce sa NAP na druhé alokačné obdobie (ďalej len „dodatočné usmernenia Komisie“).

15 Podľa článku 9 ods. 1 druhého pododseku napadnutej smernice:

„Pre obdobie uvedené v článku 11 ods. 1 [napadnutej smernice], sa [NAP] zverejní a oznámi Komisii a ostatným členským štátom najneskôr do 31. marca 2004. Pre nasledujúce obdobia sa [NAP] zverejní a oznámi Komisii a ostatným členským štátom najneskôr osemnásť mesiacov pred začiatkom príslušného obdobia.“

16 Podľa článku 9 ods. 3 napadnutej smernice:

„Do troch mesiacov od oznámenia [NAP] členským štátom podľa odseku 1 môže Komisia tento [NAP], alebo ktorýkoľvek z jeho aspektov zamietnuť na základe nekompatibility s kritériami uvedenými v prílohe III alebo s článkom 10 [napadnutej smernice]. Členský štát prijme rozhodnutie podľa článku 11 ods. 1 alebo 2 [napadnutej smernice] len v prípade, ak sú navrhované zmeny a doplnenia prijaté Komisiou. Komisia uvedie dôvody v prípade každého zamietnutého návrhu.“

17 V zmysle článku 10 napadnutej smernice sú členské štáty povinné bezodplatne prideliť najmenej 95 % kvót na prvé alokačné obdobie a najmenej 90 % na druhé alokačné obdobie.

18 Článok 11 napadnutej smernice, pokiaľ ide o pridelenie a vydávanie kvót stanovuje:

„1. Pre trojročné obdobie začínajúce 1. januára 2005 rozhodne každý členský štát o celkovom množstve kvót, ktoré pridelí na toto obdobie a o pridelení týchto kvót prevádzkovateľom jednotlivých zariadení. Toto rozhodnutie musí byť prijaté aspoň tri mesiace pred začiatkom obdobia a musí byť založené na [NAP] vypracovanom podľa článku 9 a v súlade s článkom 10 [napadnutej smernice], pri náležitom zohľadnení pripomienok verejnosti.

2. Pre päťročné obdobie začínajúce 1. januára 2008 a pre každé nasledujúce päťročné obdobie rozhodne každý členský štát o celkovom množstve kvót, ktoré pridelí pre dané obdobie a začne s procesom pridelovania týchto kvót prevádzkovateľom

jednotlivých zariadení. Toto rozhodnutie musí byť prijaté aspoň dvanásť mesiacov pred začiatkom príslušného obdobia a musí byť založené na [NAP] vytvorenom podľa článku 9 a v súlade s článkom 10 [napadnutej smernice], pri náležitom zohľadnení pripomienok verejnosti.

3. Rozhodnutia prijaté podľa odsekov 1 alebo 2 musia byť v súlade s požiadavkami zmluvy, najmä s jej článkami 87 a 88. Pri rozhodovaní o pridelení členské štáty prihliadajú na potrebu poskytovať prístup ku kvótam novým účastníkom.

...“

19 Príloha III napadnutej smernice vymenúva jedenásť kritérií pre NAP:

20 Kritérium č. 1 prílohy III napadnutej smernice stanovuje:

„Celkové množstvo kvót, ktoré sa majú prideliť na relevantné obdobie je v súlade so záväzkom členského štátu obmedzovať svoje emisie podľa rozhodnutia 2002/358... a Kjótskeho protokolu, pri zohľadnení na jednej strane podielu celkových emisií, ktoré tieto predstavujú v porovnaní s emisiami zo zdrojov, ktoré nepokrýva táto smernica a na druhej strane národné energetické politiky a malo by byť v súlade s národným programom klimatických zmien. Celkové množstvo kvót, ktoré sa má prideliť, nesmie byť väčšie, ako bude pravdepodobne potrebné na striktné uplatňovanie kritérií tejto prílohy. Do roku 2008 je toto množstvo konzistentné s cestou k dosiahnutiu alebo

prekročeniu cieľa každého členského štátu podľa rozhodnutia 2002/358... a Kjótskeho protokolu.“

21 Kritérium č. 3 prílohy III napadnutej smernice stanovuje:

„Množstvá kvót, ktoré sa majú prideliť, sú v súlade s potenciálom, vrátane technického potenciálu, činností, na ktoré sa vzťahuje tento systém [obchodu s kvótami] na znižovanie emisií. Členské štáty môžu rozdeľovanie kvót založiť na priemerných emisiách skleníkových plynov na výrobok pri každej činnosti a na dosiahnuteľný pokrok pri každej činnosti.“

22 Podľa kritéria č. 6 prílohy III napadnutej smernice „[NAP] obsahuje informácie o spôsobe, akým sa môžu noví účastníci začať podieľať na systéme obchodovania [s kvótami] v členskom štáte“.

23 Podľa kritéria č. 7 prílohy III napadnutej smernice „[NAP] môže umožňovať včasnú akciu [môže zohľadňovať už skôr prijaté opatrenia — *neoficiálny preklad*] [na znižovanie emisií] a musí obsahovať informácie o spôsobe, akým sa bude včasná akcia zohľadňovať [akým sa to zohľadní — *neoficiálny preklad*]“. Podľa toho istého kritéria „referenčné body odvodené z referenčných dokumentov týkajúcich sa najlepšie dostupných techník môžu členské štáty použiť pri vytváraní svojich [NAP] a tieto referenčné body môžu obsahovať prvky ustanovujúce včasnú akciu [prvky zohľadňujúce už skôr prijaté opatrenia — *neoficiálny preklad*] [na znižovanie emisií]“.

24 Článok 12 ods. 1 napadnutej smernice stanovuje, že kvóty sa môžu prevádzať medzi fyzickými alebo právnickými osobami v Spoločenstve alebo môžu byť prevedené na fyzické alebo právnické osoby z tretích krajín, ak bola uzatvorená dohoda medzi týmito krajinami a Spoločenstvom v súlade s článkom 25 napadnutej smernice a ak sú tieto kvóty vzájomne uznávané príslušným orgánom každého členského štátu. Podľa

článku 12 ods. 3 napadnutej smernice je každý prevádzkovateľ zariadenia povinný do 1. mája každého roku odovzdať späť príslušnému orgánu povolenie na množstvo kvót rovnajúce sa celkovým emisiám tohto zariadenia počas predchádzajúceho kalendárneho roka, aby boli tieto kvóty následne zrušené.

25 Článok 13 ods. 1 napadnutej smernice stanovuje, že kvóty sú platné len pre emisie vyprodukované počas obdobia, pre ktoré boli vydané.

26 V súlade s článkom 16 ods. 2 napadnutej smernice členské štáty zabezpečia zverejnenie mien prevádzkovateľov, ktorí porušujú požiadavky na odovzdanie dostatočného množstva kvót podľa článku 12 ods. 3 napadnutej smernice. Podľa článku 16 ods. 3 a 4 napadnutej smernice každý prevádzkovateľ, ktorý neodovzdá dostatočné kvóty na pokrytie svojich emisií za predchádzajúci rok, je povinný uhradiť pokutu za prekročenie emisií vo výške 40 eur v prvom alokačnom období a 100 eur v ďalších obdobiach za každú tonu prebytočného vypusteného ekvivalentu CO₂, na ktorý nebola späť odovzdaná kvóta. Okrem toho úhrada pokuty za prekročenie emisií neCO₂ bavuje prevádzkovateľa záväzku odovzdať späť množstvo kvót rovnajúce sa celkovým jeho emisiám.

27 Podľa článku 24 napadnutej smernice s výhradou schválenia Komisiou v súlade s postupom uvedeným v článku 23 ods. 2 uvedenej smernice v spojení s rozhodnutím Rady 1999/468/ES z 28. júna 1999, ktorým sa ustanovujú postupy pre výkon vykonávacích právomocí prenesených na Komisiu (Ú. v. ES L 184, s. 23; Mím. vyd. 01/003, s. 124), môžu členské štáty uplatňovať systém obchodovania s emisnými kvótami na činnosti, zariadenia a dodatočné skleníkové plyny pri zohľadnení všetkých relevantných kritérií, najmä účinkov na vnútorný trh, možné narušenie hospodárskej súťaže, environmentálnu integritu systému obchodovania s emisnými kvótami a spoľahlivosť plánovaného systému monitorovania a podávania správ.

28 Článok 27 napadnutej smernice stanovuje, že členské štáty môžu takisto požiadať Komisiu, aby vylúčila dočasne niektoré zariadenia zo systému obchodovania s emisnými kvótami, pričom Komisia môže tejto žiadosti vyhovieť rozhodnutím. Okrem toho v súlade s článkom 28 napadnutej smernice môžu členské štáty so súhlasom Komisie povoliť prevádzkovateľom, ktorí o to požiadali, aby vytvorili združenie zariadení pre to isté odvetvie činností. Napokon podľa článku 29 napadnutej smernice môžu členské štáty požiadať Komisiu, aby niektorým zariadeniam boli pridelené dodatočné kvóty v prípade okolností spôsobených vyššou mocou.

29 Článok 30 napadnutej smernice nazvaný „Preskúmanie a ďalší vývoj“ stanovuje:

„...“

2. Na základe skúseností z uplatňovania tejto smernice a pokroku dosiahnutého pri monitorovaní emisií skleníkových plynov a v súvislosti s vývojom v medzinárodnom kontexte vypracuje Komisia správu o uplatňovaní tejto smernice, v ktorej berie do úvahy:

- a) či sa má a ako zmeniť príloha I tak, aby obsahovala iné relevantné sektory, okrem iného, sektor chemický, hliníkový a dopravy, činnosti a emisie iných skleníkových plynov uvedených v prílohe II, s ohľadom na ďalšie zlepšenie ekonomickej účinnosti systému [obchodu s kvótami];

...“

Skutkový stav a konanie

- 30 Žalobca Arcelor SA, vznikol v dôsledku splynutia medzi ARBED, Aceralia a Usinor v roku 2001. Od svojho splynutia so spoločnosťou Mittal v roku 2006 sa nazýva ArcelorMittal a stal sa najväčším výrobcom ocele na svete. V čase podania tejto žaloby vzhľadom na objem výroby 44 miliónov ton za rok, z čoho viac ako 90 % bolo vyrobených v Európskej únii však výroba žalobcu predstavovala menej ako 5 % svetovej výroby ocele. Vlastní 17 výrobných zariadení surového železa a ocele so sídlom v Únii, ktoré sa nachádzajú vo Francúzsku (Fos-sur-Mer, Florange a Dunkerque), v Belgicku (Liège a Gent), v Španielsku (Gijón-Avilés) a v Nemecku (Brémy a Eisenhüttenstadt).
- 31 Žalobca návrhom podaným do kancelárie Súdu prvého stupňa 15. januára 2004 podal žalobu, na základe ktorej sa začalo toto konanie.
- 32 Žalobca v žalobe navrhuje, aby Súd prvého stupňa:
- zrušil článok 4, článok 6 ods. 2 písm. e), článok 9, článok 12 ods. 3, článok 16 ods. 2 až 4 v spojení s článkom 2, prílohu I a kritérium č. 1 prílohy III napadnutej smernice v rozsahu, v akom sa tieto ustanovenia (ďalej len „sporné ustanovenia“) vzťahujú na zariadenia na výrobu surového železa alebo ocele vrátane kontinuálneho liatia, s kapacitou väčšou ako 2,5 tony za hodinu,
 - určil, že Európsky parlament a Rada Európskej únie sú povinní nahradiť škodu vzniknutú prijatím sporných ustanovení,

— zaviazal Parlament a Radu na náhradu trov konania.

33 Žalobca v replike navrhol okrem toho subsidiárne, aby Súd prvého stupňa zrušil napadnutú smernicu ako celok.

34 Samostatnými podaniami zapísanými do kancelárie Súdu prvého stupňa 1. a 6. apríla 2004 Parlament a Rada vzniesli námietku neprípustnosti na základe článku 114 rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa. Žalobca predložil svoje pripomienky k týmto námietkam 25. júna 2004.

35 Podaním podaným do kancelárie Súdu prvého stupňa 5. mája 2004 Komisia podala v súlade s článkom 115 ods. 1 rokovacieho poriadku návrh na vstup vedľajšieho účastníka do konania na podporu Parlamentu a Rady. Uznesením z 24. júna 2004 predseda tretej komory Súdu prvého stupňa vyhovel tomuto návrhu. Komisia predložila 2. septembra 2004 v súlade s článkom 116 ods. 4 rokovacieho poriadku svoje vyjadrenie vedľajšieho účastníka konania, ktoré sa týkalo len otázky prípustnosti.

36 Parlament a Rada v námietkach neprípustnosti a Komisia vo vyjadrení vedľajšieho účastníka konania k prípustnosti navrhli, aby Súd prvého stupňa:

— zamietol žalobu ako neprípustnú,

— zaviazal žalobcu na náhradu trov konania.

- 37 Uznesením Súdu prvého stupňa z 26. septembra 2005 bolo konanie o námietkach spojené s konaním vo veci samej, pričom o trovách konania sa rozhodne v konaní vo veci samej.
- 38 Rada vo vyjadrení k žalobe, Parlament v duplike a Komisia vo vyjadrení vedľajšieho účastníka konania k veci samej navrhli okrem toho subsidiárne, aby Súd prvého stupňa zamietol žalobu ako nedôvodnú.
- 39 Na základe správy sudcu spravodajcu Súd prvého stupňa (tretia komora) rozhodol o otvorení ústnej časti konania a v rámci opatrení na zabezpečenie priebehu konania upravených v článku 64 rokovacieho poriadku vyzval Parlament, Radu a Komisiu, aby odpovedali na písomné otázky pred pojednávaním. Parlament, Rada a Komisia na tieto otázky odpovedali v stanovených lehotách.
- 40 Prednesy účastníkov konania a ich odpovede na ústne otázky, ktoré im Súd prvého stupňa položil, boli vypočuté na pojednávaní 15. apríla 2008.
- 41 Na pojednávaní boli vypočutí účastníci konania a predseda tretej komory Súdu prvého stupňa konanie prerušil uznesením podľa článku 77 písm. a) rokovacieho poriadku v spojení s článkom 54 tretím odsekom Štatútu Súdneho dvora až do vyhlásenia rozsudku Súdneho dvora vo veci C-127/07, o čom sa vykonal zápis do zápisnice z pojednávania.
- 42 Keďže Súdny dvor rozhodol 16. decembra 2008 rozsudkom vo veci Arcelor Atlantique et Lorraine a i. (C-127/07, Zb. s. I-9895), účastníci konania boli vyzvaní, aby predložili svoje pripomienky, pokiaľ ide o prípadné dôsledky, ktoré by sa mali vyvodíť z tohto rozsudku v rámci tohto konania. Účastníci konania predložili svoje pripomienky v stanovených lehotách a ústna časť konania sa skončila.

- 43 Po nadobudnutí platnosti Lisabonskej zmluvy 1. decembra 2009 rozhodol Všeobecný súd o opätovnom otvorení ústnej časti konania a vyzval účastníkov konania, aby sa vyjadrili k prípadným dôsledkom vyplývajúcim z tejto okolnosti a najmä z toho, že nadobudol platnosť článok 263 štvrtý odsek ZFEÚ v rámci tohto konania. Účastníci konania predložili svoje pripomienky a ústna časť konania skončila.

Právny stav

I — O prípustnosti návrhu na zrušenie

A — Tvrdenia účastníkov konania

1. Tvrdenia Parlamentu, Rady a Komisie

- 44 Parlament a Rada, ktorých podporuje Komisia tvrdia, že návrh na čiastočné zrušenie napadnutej smernice je neprípustný.
- 45 Podľa Parlamentu a Rady predstavuje napadnutá smernica „naozajstnú smernicu“ v zmysle článku 249 tretieho odseku ES, je teda všeobecne platným aktom, ktorý musí byť prebratý členskými štátmi do vnútroštátneho práva a uplatňuje sa abstraktným spôsobom na objektívne určené situácie. Článok 230 štvrtý odsek ES nestanovuje, že by mohli jednotlivci priamo podať žalobu proti takejto smernici.

- 46 Parlament a Rada, podporované Komisiou tvrdia okrem toho, že žalobca nie je ani priamo ani osobne dotknutý spornými ustanoveniami v zmysle článku 230 štvrtého odseku ES.
- 47 Pokiaľ ide o kritérium priamej dotknutosti, Parlament a Rada v podstate tvrdia, že na rozdiel od nariadenia „naozajstná smernica“ nemôže mať priame záväzné účinky na právnu situáciu jednotlivca, alebo mu dokonca ukladať právne povinnosti bez toho, aby boli prijaté na vnútroštátnej úrovni alebo na úrovni Spoločenstva opatrenia určené na jej vykonanie alebo bez toho, aby uplynula lehota na prebratie. V dôsledku toho sa takáto smernica nemôže ako taká priamo týkať tohto jednotlivca v zmysle článku 230 štvrtého odseku ES. Sporné ustanovenia týkajúce sa najmä pridelenia emisných povolení, povinností v oblasti monitorovania a podávania správ, vypracovania NAP, ako aj pridelenia a vydávania emisných kvót teda nestanovujú žiadnu povinnosť žalobcovi a nemenia jeho právnu situáciu, kým nie sú prebraté vnútroštátnymi pravidlami.
- 48 Okrem toho Parlament a Rada, ktorých podporuje Komisia tvrdia, že napadnutá smernica ponecháva veľmi veľkú mieru voľnej úvahy členským štátom, pokiaľ ide o jej vykonanie vnútroštátnymi preberacími ustanoveniami, najmä čo sa týka vypracovania NAP v súlade s jej článkom 9, určenia minimálneho podielu kvót, ktorý sa má prideliť bezodplatne podľa článku 10, stanovenia celkového množstva kvót na predmetné pridelovacie obdobie podľa článku 11 a ich vydania prevádzkovateľom zariadení v súlade s kritériami jej prílohy III.
- 49 Rada, podporovaná Komisiou, spochybňuje teóriu, podľa ktorej napadnutá smernica zbavuje žalobcu emisných povolení získaných na základe smernice Rady 96/61/ES z 24. septembra 1996 o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia (Ú. v. ES L 257, s. 26; Mim. vyd. 15/003, s. 80). Smernica 96/61 je len

koordináčnym nástrojom zriaďujúcim všeobecný rámec pre odvetvové legislatívne texty a definuje najmä všeobecné povinnosti prevádzkovateľov a podmienky povolenia (odôvodnenie č. 9 smernice 96/61). Neposkytovala však emisné práva a nepredstavovala ani priamy právny základ na ich poskytnutie. Navyše, žiadna emisná hranica nebola stanovená v samotnej smernici 96/61 (článok 18 smernice 96/61).

50 Parlament a Rada vyvodzujú zo všetkého vyššie uvedeného, že žalobca nie je priamo dotknutý spornými ustanoveniami.

51 Pokiaľ ide o kritérium osobnej dotknutosti, Rada tvrdí, že napadnutá smernica sa uplatňuje všeobecne a abstraktne na všetkých podnikateľov vykonávajúcich činnosti uvedené v prílohe I uvedenej smernice a na všetky veľké zariadenia emitujúce CO₂, vrátane zariadení na výrobu surového železa alebo ocele. Žalobca nepreukázal, že by jeho situácia bola odlišná od situácie ostatných výrobcov surového železa alebo ocele. Rada dodáva, že v súlade s kritériom č. 6 prílohy III a článkom 11 ods. 3 napadnutej smernice členské štáty sú povinné uľahčiť prístup ku kvótam pre všetkých nových účastníkov. Okrem toho od 1. mája 2004 sa napadnutá smernica uplatňovala na výrobcov surového železa alebo ocele usadených v desiatich členských štátoch, ktoré pristúpili k tomuto dátumu k Únii a na činnosti ktorých sa takisto vzťahuje príloha I uvedenej smernice.

52 Parlament a Rada tvrdia, že ani článok 175 ods. 1 ES, ako právny základ na akcie Spoločenstva v oblasti životného prostredia, ani článok 174 ES neukladajú normotvorcovi Spoločenstva povinnosť zohľadňovať pri prijímaní všeobecne záväzného opatrenia osobitnú situáciu niektorých podnikateľov. Takáto povinnosť nevyplýva ani z iného pravidla vyššej právnej sily, ako sú zásady proporcionality a rovnosti zaobchádzania alebo základné práva. Podľa Parlamentu a Rady nemožno z toho vyvodiť právo jednotlivca podať priamu žalobu na súd Spoločenstva, v opačnom prípade by stratili opodstatnenie požiadavky stanovené v článku 230 štvrtom odseku ES. V každom

prípade žalobca nepreukázal, že by sporné ustanovenia mali „dramatické účinky“ na jeho osobitnú situáciu a že by mohli byť považované za také, že sú v rozpore s uvádzanými pravidlami vyššej právnej sily.

53 V tejto súvislosti Rada spochybňuje tvrdenia žalobcu založené na tom, že je údajne osobitne závažne dotknutý ako najväčší výrobca ocele v Európe, ktorého situácia je jedinečná z dôvodu prebiehajúcej reštrukturalizácie, obmedzenej ziskovej marže a podstatných znížení emisií CO₂, ktoré už zrealizoval. Nestačí, aby určití podnikatelia boli v dôsledku aktu hospodársky viac dotknutí ako ich konkurenti na to, aby boli týmto aktom osobne dotknutí. Podľa Rady je žalobca dotknutý z dôvodu svojej objektívnej situácie výrobcu surového železa alebo ocele rovnako ako ktorýkoľvek iný podnikateľ nachádzajúci sa v tej istej situácii. Takisto okolnosť, že všeobecne platný akt môže mať rôzne konkrétne účinky na rôzne právne subjekty, na ktoré sa vzťahuje, nie je takej povahy, aby odlišovala žalobcu od všetkých ostatných dotknutých podnikateľov, keďže uplatnenie tohto aktu, akým je aj táto napadnutá smernica, sa vykonáva v rámci určenej objektívnej situácie.

54 Pokiaľ ide o tvrdenie žalobcu, podľa ktorého napadnutá smernica bráni reštrukturalizácii jeho skupiny tým, že neumožňuje cezhraničný prevod kvót spojených s výrobnými kapacitami zariadení so sídlom v rôznych členských štátoch, Rada odpovedá, že žalobca nevysvetlil dôvody, z ktorých by bol jediným dotknutým podnikateľom, dokonca uvádza príklad reštrukturalizácie prebiehajúcej v spoločnosti Corus. V každom prípade, prípadná možnosť využívať kvóty pridelené zatvoreným zariadeniam je vo veľkej miere v diskrečnej právomoci členských štátov. Takto teda približne polovica z nich povolila prevod kvót zatvoreného zariadenia náhradnému zariadeniu, hoci vo viacerých prípadoch tieto prevody boli možné iba v rámci toho istého členského štátu. Rada podporovaná Komisiou okrem toho tvrdí, že pri výkone svojej voľnej úvahy si všetky členské štáty vybrali podľa článku 11 ods. 3 a kritéria č. 6 prílohy III napadnutej

smernice prideliť zadarmo novým účastníkom kvóty pochádzajúce z rezerv. Navyše, aj keby žalobca nebol schopný previesť kvóty pridelené zariadeniam, ktoré sa zatvárajú iným zariadeniam v skupine, mohol predsa požiadať o bezodplatné pridelenie kvót pri rozširovaní kapacít týchto iných zariadení, keďže pojem „nový účastník“ v zmysle článku 3 písm. h) napadnutej smernice zahŕňa rozšírenie existujúceho zariadenia. Napokon, pokiaľ ide o prípadné opatrenia na zníženie emisií prijaté v skoršom štádiu, Rada pripomína, že v súlade s kritériom č. 7 prílohy III napadnutej smernice NAP môže zohľadňovať takéto opatrenia a že v tejto súvislosti členské štáty majú určitú mieru voľnej úvahy.

- 55 Podľa Parlamentu a Rady žalobca nepreukázal, že vzhľadom na napadnutú smernicu sa nachádza v situácii analogickej s tou, v akej boli žalobcovia vo veciach, v ktorých boli vydané rozsudky Súdneho dvora zo 17. januára 1985, Piraiki-Patraiki a i./Komisia (11/82, Zb. s. 207) z 26. júna 1990, Sofrimport/Komisia (C-152/88, Zb. s. I-2477, bod 28) a z 18. mája 1994, Codorníu/Rada (C-309/89, Zb. s. I-1853) ako aj vo veciach, v ktorých boli vydané rozsudky Súdu prvého stupňa zo 14. septembra 1995, Antillean Rice Mills a i./Komisia (T-480/93 a T-483/93, Zb. s. II-2305, bod 67), a zo 17. júna 1998, EUAPME/Rada (T-135/96, Zb. s. II-2335). Pokiaľ ide o tvrdenie založené na dlhodobých zmluvách na dodávku plynu, ktoré žalobca uzavrel s elektrickými centrálnami pred prijatím napadnutej smernice, Rada uvádza, že v predmetnom prípade nie sú splnené dve kumulatívne podmienky uvedené v už citovaných rozsudkoch na určenie existencie osobnej dotknutosti v zmysle článku 230 štvrtého odseku ES, teda na jednej strane existencia pravidla vyššej právnej sily nútiaceho inštitúcie Spoločenstva zohľadniť osobitnú situáciu žalobcu oproti situácii akejkoľvek inej dotknutej osoby, a na druhej strane to, že napadnutý akt bráni úplne alebo sčasti vykonávaniu predmetných zmlúv. Žalobca sám tvrdil, že plyn, ktorého sa týkajú tieto zmluvy je dodávaný tak jeho vlastným elektrickým centrálnam ako aj centrálnam tretích osôb. Preto mohol využiť kvóty pridelené centrálnam patriacim do jeho skupiny alebo ich previesť medzi svojimi rôznymi výrobnými zariadeniami. Podľa Rady totiž podľa bodu 92 usmernení Komisie (pozri bod 14 vyššie), keď sa zvyškový plyn pochádzajúci z výrobného procesu zariadenia používa ako palivo iným zariadením, prináleží členskému štátu, aby rozhodol o rozdelení kvót medzi tieto dve zariadenia. Členský

štát si tak môže vybrať prideliť kvóty prevádzkovateľovi zariadenia prevádzajúceho zvyškové plyny, teda v predmetnom prípade výrobcovi surového železa alebo ocele, hoci emisie vyplývajúce zo spaľovania uvedených plynov nie sú generované zariadením vyrábajúcim oceľ ako takým, ale elektrickou centrálou. Za týchto okolností žalobca nepreukázal, že napadnutá smernica mu bráni realizovať predmetné zmluvy na dodávku plynu. V každom prípade samotná skutočnosť, že z napadnutej smernice vyplýva riziko, že z dôvodu vykonávacích vnútroštátnych opatrení bude realizácia týchto zmlúv ťažšia, neumožňuje preukázať, že žalobca je osobne dotknutý.

56 Parlament a Rada, podporované Komisiou, tvrdia, že žalobca nepreukázal ani to, že bol súčasťou uzatvorenej kategórie prevádzkovateľov. Keďže napadnutá smernica predstavuje všeobecne záväzné opatrenie, ktoré sa uplatňuje na všetkých prevádzkovateľov vykonávajúcich činnosti definované v jej prílohe I, žalobcu sa týka len z hľadiska jeho objektívnej výrobnéj kapacity surového železa a ocele, a teda rovnako ako ktoréhokoľvek iného podnikateľa nachádzajúceho sa v tej istej situácii. Preto prípadná existencia v čase prijatia napadnutej smernice iba pätnástich výrobcov surového železa alebo ocele nie je dostatočná na individualizáciu žalobcu. Podľa Parlamentu ani skutočnosť, že žalobca patrí do „uzatvorenej a identifikovateľnej skupiny“ v čase prijatia napadnutej smernice alebo to, že by bol hospodársky viac postihnutý ako jeho konkurenti, nemá za následok jeho individualizáciu ako adresáta.

57 Rada spochybňuje, že by sa žalobca mohol stať „kupujúcim ďalších kvót“ z dôvodu svojej osobitnej situácie. V tejto súvislosti po prvé pripomína, že počas prvého alokačného obdobia členské štáty musia prideliť bezodplatne aspoň 95 % kvót stanovených v NAP oproti aspoň 90 % počas druhého alokačného obdobia. Po druhé podľa článku 12 ods. 1 a 2 napadnutej smernice kvóty sú prevoditeľné bez obmedzení, tak v rámci tej istej skupiny podnikov ako aj na iné osoby nachádzajúce sa buď v Spoločenstve, alebo v tretích krajinách. Po tretie počet pôvodne pridelených kvót je určený diskrečným spôsobom každým členským štátom vzhľadom na množstvo faktorov a kritérií (pozri body 48 a nasl. vyššie). Napokon flexibilné mechanizmy Kjótskeho

protokolu (pozri bod 5 vyššie) ponúkajú výrobcom surového železa alebo ocele možnosť konvertovať získané emisné kredity vďaka predmetným projektom na použiteľné kvóty v rámci systému obchodovania s emisnými kvótami. V dôsledku toho žalobca mal príležitosť získať bezodplatne kvóty na všetky svoje emisie.

- 58 Rada podporovaná Komisiou spochybňuje štúdie na podporu teórie, že výrobcovia surového železa alebo ocele sa nachádzajú v „slepej uličke“ (unique lock-in situation) z dôvodu neexistencie technickej možnosti pre oceliarsky priemysel znížiť ďalej emisie CO₂. V tejto súvislosti Rada tvrdí v podstate, že existujú technické možnosti znížovania takýchto emisií v oceliarskom priemysle, tak krátkodobé ako aj dlhodobé, že Spoločenstvo poskytuje značnú finančnú podporu na výskum na tieto účely a že systém obchodovania s emisnými kvótami ponúka výrobcom surového železa alebo ocele ekonomické stimuly na ďalšie znižovanie ich emisií CO₂.

- 59 Pokiaľ ide o tvrdenie žalobcu, podľa ktorého výrobcovia surového železa alebo ocele nie sú schopní preniesť na svojich zákazníkov prípadné zvýšenie výrobných nákladov vyplývajúcich z potreby nákupu emisných kvót, Rada podporovaná Komisiou tvrdí, že prípadná potreba pre takého výrobcu kúpiť kvóty závisí od pôvodného množstva kvót, ktoré mu boli pridelené na základe NAP a jeho úsilia o zníženie emisií. Žalobca sám odkazuje na proces reštrukturalizácie svojej skupiny a na zníženie počtu svojich vysokých pecí odteraz do roku 2012, čo by malo pravdepodobne ako také znížiť emisie. Je to tak osobitne v prípade, že v súlade s verejným oznámením žalobcu jeho vysoké pece budú nahradené elektrickými oblúkovými pecami, ktorých emisie CO₂ na tonu vyrobenej ocele sú nižšie. Aj keby platilo, že žalobca musí nakúpiť dodatočné kvóty, náklady s tým spojené môžu byť aspoň sčasti prenesené na zákazníkov z dôvodu značného zvýšenia cien v odvetví ocele, ktoré expanduje.

- 60 Parlament a Rada, podporovaní Komisiou, vyvodzujú zo všetkého vyššie uvedeného, že žalobca nie je osobne dotknutý napadnutou smernicou a že návrh na zrušenie musí byť v dôsledku toho vyhlásený za neprípustný.
- 61 Okrem toho Parlament podporovaný Komisiou uvádza neprípustnosť návrhu na zrušenie z toho dôvodu, že sporné ustanovenia nie sú oddeliteľné od zvyšku napadnutej smernice bez toho, aby nebola zbavená svojho obsahu. Podľa Parlamentu totiž keby napríklad povinnosti týkajúce sa povolenia vypúšťať skleníkové plyny (články 4 a 6) a NAP (článok 9) boli zrušené, vyplýval by z toho akt, ktorého podstata by bolo úplne „prevrátená“ (completely inverted act).
- 62 V tejto súvislosti Parlament spochybňuje tvrdenie žalobcu podľa ktorého systém obchodovania s emisnými kvótami by zostal „v podstate nedotknutý“, keby výrobcovia surového železa alebo ocele boli vylúčení z jeho pôsobnosti, keďže tento aspekt nemá žiadnu spojitosť s otázkou, či by zrušenie sporných ustanovení spôsobilo zmenu podstaty zostávajúcej časti napadnutej smernice. Okrem toho podľa Parlamentu a Rady nemožno uznať neskorý pokus žalobcu v štádiu repliky a preto v rozpore s požiadavkami článku 48 ods. 2 rokovacieho poriadku o zmenu svojich žalobných návrhov v tom zmysle, že jeho žaloba by mala byť napokon chápaná „ako zahrňujúca návrh na zrušenie celej [napadnutej] smernice, keby čiastočné zrušenie nebolo možné“. Tento prístup by rozšíril a nie zúžil pôvodné žalobné návrhy žalobcu, v ktorých sa domáhal „čiastočného zrušenia“ napadnutej smernice. Žalobca však neuviedol nové právne a skutkové okolnosti, ktoré by vyšli najavo počas konania v zmysle článku 48 ods. 2 rokovacieho poriadku a mohli odôvodňovať zaradenie nového žalobného dôvodu.
- 63 V dôsledku toho Parlament a Rada tvrdia, že návrh na zrušenie by mal byť vyhlásený za neprípustný takisto aj z tohto dôvodu.

- 64 Parlament a Rada, ktorých podporuje Komisia, vo svojich pripomienkach k dôsledkom, ktoré môžu byť vyvedené z toho, že nadobudol platnosť článok 263 štvrtý odsek ZFEÚ uvádzajú, že táto okolnosť nemôže zmeniť toto posúdenie, keďže uvedený článok sa neuplatňuje na toto konanie a napadnutá smernica nie je regulačným aktom v zmysle tohto ustanovenia.

2. Tvrdenia žalobcu

- 65 Žalobca najprv uvádza, že podľa ustálenej judikatúry týkajúcej sa článku 230 štvrtého odseku ES iba to, že napadnuté opatrenie je smernicou nepostačuje na vyhlásenie, že žaloba o neplatnosť je neprípustná. Preto žaloba smerujúca k zrušeniu určitých ustanovení smernice je prípustná, ak žalobca je dotknutý priamo a osobne týmito ustanoveniami.
- 66 Pokiaľ ide o kritérium priamej dotknutosti, žalobca uvádza, že hoci smernica si vyžaduje v súlade s článkom 249 tretím odsekom ES preberací akt zo strany členských štátov na to, aby mohla mať priame účinky na právnu situáciu podnikateľov, táto požiadavka samotná nepostačuje na vyvodenie záveru, že nie je priamo dotknutý v zmysle článku 230 štvrtého odseku ES. Keby to tak bolo, smernice by nikdy nemohol napadnúť taký podnikateľ, čo by bolo nezlučiteľné s judikatúrou ako aj právom na účinnú súdnu ochranu. Keď opatrenie Spoločenstva, vrátane smernice, nenecháva členským štátom žiadnu mieru voľnej úvahy, pokiaľ ide o povinnosť, ktorá má byť uložená žalobcovi, teda keď jej vykonanie je čisto automatické, takýto žalobca je priamo dotknutý. Inštitúcie totiž nemôžu jednoducho tým, že si vyberú formu prijatého aktu zbaviť tohto žalobcu súdnej ochrany stanovenej článkom 230 štvrtým odsekom ES.
- 67 V predmetnom prípade sporné ustanovenia nenechávajú členským štátom žiadnu mieru voľnej úvahy pokiaľ ide o povinnosti, ktoré sa majú uložiť žalobcovi.

68 V tejto súvislosti po prvé žalobca uvádza, že v súlade s článkom 4 napadnutej smernice členské štáty musia dbať na to, aby od 1. januára 2005 výrobcovia surového železa alebo ocele neprevádzkovali zariadenia bez emisného povolenia. Členské štáty nemajú v tejto súvislosti žiadnu mieru voľnej úvahy. Článok 27 ods. 1 napadnutej smernice stanovuje len jednu možnosť dočasného vylúčenia niektorých zariadení zo systému obchodovania s emisnými kvótami až do 31. decembra 2007, čoho dôsledkom je, že povinnosť vydávania povolení nadobudne účinnosť najneskôr 1. januára 2008. Takisto možnosť členských štátov stanovená v článku 27 ods. 2 napadnutej smernice poskytnúť dočasnú výnimku od roku 2005 do roku 2007 im nezveruje žiadnu voľnú úvahu a nemá žiadny praktický význam z dôvodu reštriktívnych podmienok jej poskytnutia.

69 Po druhé tvrdenie založené na širokej miere voľnej úvahy, ktorú majú členské štáty pokiaľ ide o vypracovanie NAP nie je relevantné, pretože napadnutá smernica jasne rozlišuje medzi povolením (článok 4) a kvótami (článok 9). Povinnosť povoliť emisie CO₂ má sama o sebe účinky na právnu situáciu žalobcu, pretože sčasti zneplatňuje povolenia na prevádzkovanie a emisné práva na CO₂ vydané podľa smernice 96/61, ktoré mal žalobca predtým pre svoje výrobné zariadenia. Podľa článku 6 ods. 2 napadnutej smernice totiž toto povolenie podlieha dodatočným požiadavkám v oblasti monitorovania a podávania správ, ako aj povinnosti vrátiť kvóty potrebné na pokrytie emisií CO₂ predmetného zariadenia počas každého kalendárneho roka. Podľa žalobcu členské štáty nemajú žiadnu mieru voľnej úvahy, pokiaľ ide o povinnosti, ktoré mu majú byť v tejto súvislosti uložené.

70 Po tretie podľa článku 9 napadnutej smernice v spojení s kritériom č. 1 jej prílohy III celkové množstvo kvót pridelených na referenčné obdobie pridelenia musí na jednej strane byť zlučiteľné s povinnosťou členského štátu obmedziť emisie v súlade s rozhodnutím 2002/358 a Kjótskym protokolom a na druhej strane nesmie prekročiť množstvo potrebné na striktné uplatnenie kritérií prílohy III napadnutej smernice. Z toho vyplýva, že keď členské štáty stanovujú celkové množstvo kvót, ktoré sa majú prideliť, musia dodržať „absolútnu hornú hranicu kvót“, pričom nemajú žiadnu mieru

voľnej úvahy. Takýto výklad potvrdzuje bod 10 dodatočných usmernení Komisie týkajúcich sa kritéria č. 3 prílohy III napadnutej smernice (pozri bod 14 vyššie).

- 71 Po štvrté napokon podľa článku 12 ods. 3 a článku 16 napadnutej smernice členské štáty musia bez toho, aby mali voľnú úvahu v tejto súvislosti na jednej strane uložiť každému prevádzkovateľovi povinnosť najneskôr do 30. apríla každého roku odovzdať späť povolenie na množstvo kvót rovnajúce sa celkovým emisiám tohto zariadenia počas predchádzajúceho kalendárneho roka a na druhej strane uložiť sankcie v prípade nedodržania tejto povinnosti.
- 72 Žalobca z toho vyvodzuje, že sporné ustanovenia nenechávajú členským štátom žiadnu mieru voľnej úvahy, pokiaľ ide o povinnosti, ktoré mu majú byť uložené, a že preto tieto ustanovenia sa ho týkajú priamo v zmysle článku 230 štvrtého odseku ES.
- 73 Žalobca tvrdí, že je takisto osobne dotknutý spornými ustanoveniami. Na jednej strane normotvorca Spoločenstva je povinný zohľadniť závažné dôsledky, ktoré z toho vyplývajú na osobitnú situáciu žalobcu, a na druhej strane to, že je súčasťou uzatvorenej kategórie, zloženej z obmedzeného počtu výrobcov surového železa alebo ocele, na ktorých majú uvedené ustanovenia dosah.
- 74 V prvom rade podľa žalobcu povinnosť normotvorcu Spoločenstva zohľadniť dôsledky aktu, ktorý ide prijať na situáciu určitých jednotlivcov je takej povahy, že ich individualizuje (rozsudky Piraiki-Patraiki a i./Komisia, už citovaný v bode 55 vyššie, bod 19, Sofrimport/Komisia, už citovaný v bode 55 vyššie, bod 11 a Codorníu/Rada, už citovaný v bode 55 vyššie, bod 20), pričom táto povinnosť môže vyplývať buď z konkrétneho ustanovenia Zmluvy ES (rozsudok Antillean Rice Mills a i./Komisia, už citovaný v bode 55 vyššie, bod 67), alebo z akéhokoľvek iného pravidla vyššej právnej sily (rozsudok EUAPME/Rada, už citovaný v bode 55 vyššie, bod 90), ako je zásada proporcionality, zásada rovnosti zaobchádzania a základné práva.

75 V tejto súvislosti žalobca v podstate tvrdí, že keby normotvorca Spoločenstva mal dodržať zásady proporcionality a rovnosti zaobchádzania, ako aj jeho právo vlastníť majetok a slobodu vykonávať hospodársku činnosť, musel by zohľadniť veľmi závažné účinky napadnutej smernice na jeho osobitnú situáciu. Takto teda normotvorca Spoločenstva tým, že nezahrnul v rozpore s pôvodnými návrhmi Parlamentu a Komisie iné odvetvia do prílohy I napadnutej smernice — najmä konkurenčné odvetvia neželezných kovov a chemických výrobkov — porušil zásady rovnosti zaobchádzania a udržania neskreslenej hospodárskej súťaže. Takisto porušil právo vlastníť majetok, slobodu usadiť sa a slobodu vykonávať hospodársku činnosť prináležiacu žalobcovi, ako aj zásadu proporcionality tým, že neuznal technickú a ekonomickú nemožnosť výrobcov surového železa alebo ocele znížiť ďalej emisie CO₂. Normotvorca Spoločenstva takto uložil neproporcionálnu ťarchu žalobcovi, ktorá ohrozuje jeho existenciu, keďže sa stane nevyhnutne „kupujúcim ďalších kvót“ bez možnosti preniesť na svojich zákazníkov náklady s tým spojené. Navyše sú sporné ustanovenia neproporcionálne v tom, že ich nesprevádzajú žiadne opatrenia, ktoré by zlahčili aspoň ich škodlivé dôsledky pre žalobcu, ako mechanizmus kontroly cien kvót alebo možnosť ich cezhraničného prevodu v rámci tej istej skupiny podnikov. Vzhľadom na neexistenciu takejto možnosti prevodu, čo značne ovplyvňuje úsilie o reštrukturalizáciu žalobcu a jeho konkurencieschopnosť, napadnutá smernica narúša takisto právo žalobcu vlastníť majetok a slobodu usadiť sa. Žalobca tvrdí, že neprípustné obmedzenie jeho slobody usadiť sa, ktoré vyplýva z neexistencie pravidla v napadnutej smernici umožňujúceho cezhraničný prevod emisných kvót medzi rôznymi zariadeniami tej istej skupiny podnikov nemôže byť relativizované tvrdením podľa ktorého v prípade rozšírenia výrobných kapacít zariadenia je možné využiť pravidlá pridelenia pre „nových účastníkov“, keďže takéto využitie podlieha diskrečnej právomoci predmetného hostiteľského členského štátu.

76 V druhom rade žalobca tvrdí, že je súčasťou uzatvorenej kategórie podnikov osobitne dotknutých napadnutou smernicou. V Únii s pätnástimi členskými štátmi iba pätnásť podnikov alebo skupín podnikov prevádzkovalo zariadenia na výrobu surového železa alebo ocele, teda žalobca, Corus, ThyssenKrupp, HKM, Riva, Luccini, SSAB, Voest Alpine, Salzgitter, Duferco, Rauttaruukki, Fundia, Saint-Gobain, DHS a Neue Maxhütte, ku ktorým sa pridalo od 1. mája 2004 päť výrobcov surového železa

alebo ocele z desiatich nových členských štátov, teda Ispat Polska, Czech Steel Company, Moravia Steel, Dunaferr Dunai a US Steel Košice. Rozšírenie Únie však samotné nemohlo vziať tejto skupine jej postavenie uzatvorenej kategórie v zmysle judikatúry, keďže toto rozšírenie bolo upravené v článku 2 Aktu o podmienkach prístúpenia Českej republiky, Estónskej republiky, Cyperskej republiky, Lotyšskej republiky, Litovskej republiky, Maďarskej republiky, Maltskej republiky, Poľskej republiky, Slovinskej republiky a Slovenskej republiky a o úpravách zmlúv, na ktorých je založená Európska únia (Ú. v. EÚ L 236, s. 33) pred nadobudnutím platnosti napadnutej smernice. Okrem toho vstup nových účastníkov na trh vo forme zavedenia nových činností s vysokými pecami nie je ekonomicky schodnou cestou a preto je *de facto* vylúčený. Po nadobudnutí účinnosti napadnutej smernice a vzhľadom na zníženie počtu vysokých pecí v Únii od roku 1975 sa totiž nový účastník nemôže usadiť na trhu inak ako prostredníctvom nadobudnutia tých už existujúcich.

77 Podľa žalobcu „slepá ulička“ (unique lock-in situation) tejto skupiny výrobcov, ktorá ho odlišuje od akejkoľvek inej osoby, vyplýva z toho, že v predvídateľnej budúcnosti z technických dôvodov na rozdiel od situácie v iných dotknutých odvetviach ekonomiky, ako odvetvie cementu, elektriny, papiera a skla, výrobcovia surového železa alebo ocele nie sú schopní znížiť podstatným spôsobom emisie CO₂ v súlade s cieľmi napadnutej smernice. V dôsledku toho výrobcovia patriaci do tejto skupiny si nemôžu v skutočnosti vybrať medzi znížením emisií a nákupom dodatočných kvót, takže sa nevyhnutne stanú „kupujúcimi ďalších kvót“. V procese výroby ocele emisie CO₂ sú nevyhnutné z dôvodu používania uhlia ako suroviny a nie ako paliva. Neexistuje teda riešenie výmeny, ktoré by bolo ekonomicky rentabilné, na zníženie emisií CO₂, napríklad použitím iného paliva, ako napríklad zemný plyn. Zdokonalenie technológie vysokých pecí z hľadiska energetického výkonu dosiahlo svoj teoretický limit zahrňajúci stále emisiu dvoch ton CO₂ na tonu vyrobenej ocele. Dodatočné zníženie emisií je možné len technickým pokrokom, ktorého vývoj by trval prinajmenšom 20 až 30 rokov. Na druhej strane nie je možné znížiť výrobu, keďže vysoké pece musia stále z technických dôvodov fungovať na úrovni blízkej ich maximálnej kapacity.

78 Žalobca uvádza, že počas približne nasledujúcich 25 rokov prevádzkovatelia vysokých pecí budú musieť pokračovať v používaní existujúcich technológií, ktorých progresívny vývoj je veľmi malý, keďže akýkoľvek pokus o nahradenie až dodnes zlyhal z technických a/alebo ekonomických dôvodov a podporil to predložením štúdie. Dodáva, že na rozdiel od toho, čo tvrdí Rada, zníženia emisií, ktoré dosiahol až do roku 2002 nie sú výsledkom technických zlepšení, ale v zásade ich spôsobilo zatvorenie piatich vysokých pecí, zvýšenie kapacity ostatných zariadení ako aj nahradenie lotrinskej rudy brazílskou ako suroviny predstavujúcej lepšiu ekonomickú výnosnosť. Takisto žalobcov cieľ zníženia sa za obdobie od roku 2008 do roku 2012 dosiahne najmä zatvorením zariadení, ktoré sprevádza prevod výroby do zariadení v iných členských štátoch.

79 Žalobca okrem toho tvrdí, že odvetvie ocele je jediné zo štyroch odvetví, ktorých sa týka príloha I napadnutej smernice, ktoré musia čeliť hospodárskej súťaži iných odvetví, na ktoré sa uvedená smernica nevzťahuje, teda neželezných kovov a plastov. Táto konkurenčná, veľmi nevýhodná situácia výrobcov surového železa alebo ocele je ešte sťažená na jednej strane „veľmi sústredeným“ dopytom, najmä tým z automobilového priemyslu a na druhej strane intenzívnou hospodárskou súťažou zo strany odvetví, ktorých sa napadnutá smernica netýka a výrobcov ocele z tretích krajín, ako Spojené štáty americké, nepodliehajúcich povinnostiam vyplývajúcim z Kjótskeho protokolu, ktorí predstavujú 65 % svetovej výroby. Takto teda európski výrobcovia ocele nemôžu byť schopní preniesť na svojich zákazníkov výšku výrobných nákladov spôsobenú potrebou kúpiť kvóty CO₂, čo by ovplyvnilo navyše ich už aj tak nízku rentabilitu. V tejto súvislosti konkurenčná situácia ostatných odvetví uvedených v prílohe I napadnutej smernice je odlišná. Napríklad vzhľadom na odhad podstatného zvýšenia cien elektriny dodávateľa energií môžu preniesť na svojich zákazníkov akékoľvek prípadné zvýšenie ich výrobných nákladov a zlepšiť tak citelne svoju rentabilitu.

80 Žalobca tvrdí na druhej strane, že ani nedávne zvýšenie ceny ocele mu neumožní preniesť na zákazníkov zvýšenie výrobných nákladov vyplývajúcich z potreby kúpy emisných kvót. Toto zvýšenie ceny bolo jednoducho výsledkom rastúcich nákladov

na suroviny a prepravu v celosvetovom meradle. Na svetovej úrovni európski výrobcovia surového železa alebo ocele boli konfrontovaní so silnou hospodárskou súťažou zo strany výrobcov tretích krajín, ktorí buď ako Spojené štáty americké, Commonwealth Austrálie a Turecká republika neratifikovali Kjótsky protokol, alebo ako Indická republika, Čínska ľudová republika a Brazílska federatívna republika ratifikovali Kjótsky protokol, ale nie sú povinní zo začiatku znižovať emisie CO₂ (príloha B Kjótskeho protokolu), alebo majú len povinnosť na základe Kjótskeho protokolu udržať súčasnú úroveň emisií, ako je to v prípade Ruskej federácie a Ukrajiny. Európski výrobcovia surového železa alebo ocele sú preto jediní, ktorým vznikajú dodatočné výrobné náklady z dôvodu vykonávania Kjótskeho protokolu, pričom však sú naďalej vystavení čoraz väčšiemu konkurenčnému tlaku zo strany dovozov ocele z tretích krajín, ktorých objem závisí od úrovne cien na európskom trhu. Žalobca dodáva, že vzhľadom na súčasné náklady 26 eur za emisnú kvótu na tonu vypusteného CO₂, vzniká pri výrobe tony ocele, ktorá zahŕňa vypustenie približne dvoch ton CO₂, dodatočný náklad 52 eur, kým cena globálnej prepravy tony ocele neprekračuje zvyčajne 20 eur. Žalobca dodáva, že na rozdiel od výrobcov surového železa alebo ocele, v prípade dodávateľov energií, najmä tých so sídlom v Nemecku a Spojenom kráľovstve, platí predpoklad, že cena elektriny zahŕňa hodnotu emisných kvót nadobudnutých bezodplatne s cieľom dosiahnutia výnimočného zisku.

81 Žalobca vyvodzuje z vyššie uvedeného, že výrobcovia surového železa alebo ocele usadení v Únii sa nachádzajú v „slepej uličke“ (unique lock-in situation), ktorá ich odlišuje od akejkoľvek inej osoby. Táto situácia je ešte sťažena tým, že napadnutá smernica nestanovuje ani hornú hranicu ani mechanizmus kontroly cien emisných kvót. Podľa nedávnych štúdií výrobcovia surového železa alebo ocele boli takto konfrontovaní s cenou kvót umožňujúcich vypustiť tonu CO₂ medzi 20 a 60 eur a navyše, a pritom už cena 20 eur odstraňuje hrubý zisk odvetvia ocele.

82 V treťom rade žalobca uvádza, že keďže je zďaleka najväčším výrobcom surového železa a ocele v Európe — s výrobou 40 miliónov ton ocele, nasledovaný Thyssen-Krupp (17 miliónov) a Corus (16 miliónov) — je dotknutý napadnutou smernicou

osobitne závažným spôsobom. Použitím svojej veľmi vyspelej technológie vysokých pecí žalobca už znížil svoje emisie skleníkových plynov, vrátane CO₂, v miere oveľa väčšej ako je 8 % stanovených v Kjótskom protokole, a to o 19 % v absolútnom vyjadrení a 24 % v relatívnom (na tonu vyrobenej ocele) od roku 1990 a nemôže z technických dôvodov uvádzaných v bodoch 77 a 78 vyššie pokračovať v znižovaní emisií CO₂ podstatným spôsobom. Okrem toho v roku 2002 žalobca dosiahol prevádzkou svojich vysokých pecí hrubý zisk 16 eur a čistý zisk 4 eurá na tonu vypusteného CO₂. Z toho vyplýva, že aj v prípade najnižšej ceny, podľa súčasných odhadov, 20 eur za emisnú kvótu, čo zodpovedá dodatočným nákladom 40 eur na tonu ocele, by sa stala výroba nerentabilnou pre žalobcu a to až tak, že by ďalej nemohol pokračovať v prevádzke svojich zariadení v Európe.

- 83 V štvrtom rade je žalobca jediným európskym výrobcem surového železa a ocele konfrontovaný s osobitným problémom vytvoreným napadnutou smernicou z dôvodu reštrukturalizácia prebiehajúcej v jeho skupine, ktorej cieľom je zlepšenie jeho konkurencieschopnosti. Táto reštrukturalizácia, iniciovaná koncentráciou v roku 2001 (pozri bod 30 vyššie), teda pred prijatím napadnutej smernice, sa týka zatvorenia zariadení alebo zníženia menej rentabilných výrobných kapacít v členskom štáte a príslušného zvýšenia výrobných kapacít v rentabilnejších zariadeniach usadených v iných členských štátoch. Táto situácia je osobitná pre žalobcu a odlišuje ho od všetkých ostatných výrobcov surového železa alebo ocele ktorých zariadenia sa nachádzajú vždy iba v jednom členskom štáte. Jedinou výnimkou je Corus so zariadeniami so sídlom v Spojenom kráľovstve a Holandsku, ktorý však už svoju výrobu optimalizoval. Napadnutá smernica narúša závažne túto reštrukturalizáciu tým, že neukladá členským štátom povinnosť umožniť cezhraničný prevod kvót jedného zariadenia, ktoré má byť zatvorené, na iné zariadenia so sídlom v iných členských štátoch. Takto už nemecká a belgická vláda oznámili, že v prípade zatvorenia žalobca stratí kvóty na zariadenia so sídlom vo Valónsku (Belgicko) a v Brémach (Nemecko), takže nebude môcť previesť tieto kvóty na svoje zariadenia so sídlom v Španielsku alebo vo Francúzsku, kde predpokladal príslušné zvýšenie výrobných kapacít. Takisto nemecký NAP a § 10 ods. 1 prvá veta návrhu nemeckého zákona o pridelení kvót počas prvého alokačného obdobia stanovujú zrušenie kvót v prípade zatvorenia zariadenia, iba žeby prevádzkovateľ dal do prevádzky nové zariadenie v Nemecku (a nie v inom členskom

štáte). V tom istom zmysle francúzsky NAP stanovuje, že prevádzkovateľ si môže ponechať kvóty zatvoreného zariadenia len ak sa činnosť presunie do iného zariadenia so sídlom na francúzskom území. Žalobca je takto nútený ísť proti svojmu cieľu reštrukturalizácie a zlepšenia svojej konkurencieschopnosti. Musí nakúpiť dodatočné emisné kvóty na pokrytie výrobných kapacít, ktoré boli pôvodne určené na zatvorenie a mali byť prevedené do zariadení so sídlom v iných členských štátoch a pokračovať v prevádzke zariadení, ktoré sú menej rentabilné s jediným cieľom nestratiť už pridelené kvóty.

84 Žalobca dodáva, že je takisto jediným podnikateľom zo všetkých odvetví uvedených v prílohe I napadnutej smernice, ktorý je konfrontovaný s problémom cezhraničného prevodu výrobných kapacít medzi zariadeniami so sídlom v rôznych členských štátoch. Tento problém neovplyvňuje odvetvia cementu, skla, energií a papiera, ktorých zariadenia sú na rozdiel od zariadení na výrobu ocele, usadené buď blízko zákazníkov alebo v zónach ponúkajúcich dostatok surovín. V dôsledku toho pre výrobcov týchto odvetví zatvorenie zariadenia v členskom štáte a prevod výroby do iného členského štátu nie je riešením, ktoré by museli použiť.

85 Pokiaľ ide o slobodu usadiť sa, neexistuje však žiadne odôvodnenie na to, aby sa ponechala v diskrečnej právomoci členských štátov otázka, v akej miere sú možné cezhraničné prevody výrobných kapacít. Platí to o to viac, že existujú významné ekonomické a politické dôvody, aby členské štáty nepovolili takýto prevod výrobných kapacít, vrátane prevodu emisných kvót, ktoré sú s tým spojené. Na jednej strane z pohľadu členského štátu, ktorý pôvodne pridelil tieto kvóty, nie je žiadny záujem na uľahčení takéhoto prevodu a vzniknutí straty na jeho území tak predmetných výrobných kapacít a pracovných miest s tým spojených, ako aj už pridelených kvót. Na druhej strane cieľový členský štát takéhoto prevodu, najmä ak je tento štát malý, nemá nevyhnutne záujem prideliť bezodplatne kvóty novému účastníkovi vzhľadom na riziko prekročenia jeho národnej hranice kvót a v dôsledku toho porušenia povinností zníženia emisií na základe rozhodnutia 2002/358 a Kjótskeho protokolu. Ako

vyplýva z bodu 5 prílohy 4 dodatočných usmernení Komisie (pozri bod 14 vyššie), tieto pochybnosti potvrdzuje skutočnosť, že väčšina členských štátov neumožňuje cezhraničný prevod kvót. V týchto usmerneniach Komisia sama upriamila pozornosť na túto problematiku a zdôraznila, že počas prvého alokačného obdobia členské štáty prijali množstvo pravidiel týkajúcich sa rezerv pre nových účastníkov, zatvorenia závodov a prevody, čo prispieva k veľkej zložitosti a nedostatku transparentnosti na vnútornom trhu a vzniká riziko spôsobenia skreslení hospodárskej súťaže. Vyvodzuje z toho záver, že je potrebné zaoberať sa zriadením rezervy Spoločenstva ako aj harmonizáciou správnych pravidiel uplatniteľných na nových účastníkov, prípady zatvorenia závodov a cezhraničné prevody na vnútornom trhu (príloha 7 dodatočných usmernení Komisie). Žalobca sa takisto odvoláva na štúdiu, podľa ktorej v systéme obchodovania s emisími kvótami, vzhľadom na záujem členských štátov na zachovaní daní a pracovných miest spojených so zariadeniami so sídlom na ich území je v súčasnosti racionálne pre nich buď odobrať kvóty zatvoreným zariadeniam, alebo podriať prinajmenšom zachovanie týchto kvót otvoreniu nového zariadenia na ich území s cieľom vyhnúť sa tomu, že prevádzkovateľ opustí krajinu. Mohla by z toho vyplývať regulačná hospodárska súťaž, ktorá by bola ekonomicky neefektívna a politicky neželateľná medzi členskými štátmi s cieľom udržať si a pritiahnúť investície. Z týchto dôvodov táto štúdia dospela k záveru, že je potrebná harmonizácia pravidiel na úrovni Spoločenstva umožňujúcich zariadeniam uchovať si kvóty aj v prípade ich zatvorenia. V dôsledku toho podľa žalobcu potrebný účinok slobody usadiť sa možno zachovať len zásahom samotného normotvorcu Spoločenstva.

⁸⁶ V piatom rade žalobca tvrdí, že je osobitne dotknutý napadnutou smernicou kvôli dlhodobým zmluvám, ktoré ho spájajú už oddávna s elektrickými centrálnami, ktoré sčasti nepatria k jeho skupine a ktorých účelom je odber plynu z vysokých pecí obsahujúceho oxid uhoľnatý, CO₂ a dusík na účely výroby elektriny. Žalobca si kladie otázku, či vzhľadom na článok 3 písm. b) a e) napadnutej smernice predmetné emisné kvóty musia byť pridelené jemu alebo elektrickej centrále. V prípade, že tieto kvóty pripadnú elektrickej centrále, situácia žalobcu by bola ešte viac sťažená, pretože by musel prípadne získať potrebné kvóty na trhu s emisiami alebo v prípade skončenia dodávok elektrickej centrále, spaľovať svoje plyny z vysokých pecí bez toho, aby

mal k dispozícii zodpovedajúci počet kvót. Vyplývala by z toho závažná konkurenčná nevýhoda pre žalobcu oproti jeho konkurentom používajúcim svoje vlastné elektrické centrály.

⁸⁷ V šiestom rade napokon žalobca uvádza, že z dôvodu svojej osobitnej dotknutosti spornými ustanoveniami bol úzko spojený s legislatívnym procesom, najmä počas rôznych stretnutí so zástupcami Komisie, Parlamentu a Rady. V tomto rámci na začiatku určitý počet pripomienok vyjadrených žalobcom bol zohľadnený, ale napokon zamietnutý bez akéhokoľvek odôvodnenia.

⁸⁸ Vzhľadom na vyššie uvedené žalobca dospel k záveru, že preukázal existenciu celku prvkov, ktoré sú pre neho osobitné a odlišujú ho od akejkolvek inej osoby, čo spôsobuje, že jeho návrh na zrušenie je prípustný na základe článku 230 štvrtého odseku ES.

⁸⁹ Pokiaľ ide o neprípustnosť uvádzanú Parlamentom, týkajúcu sa návrhu na čiastočné zrušenie napadnutej smernice žalobca zdôrazňuje, že nežiada úplné zrušenie sporných ustanovení, ale len to, aby sa oddialila ich uplatniteľnosť na výrobné zariadenia surového železa alebo ocele. Preto tento návrh neimplikuje žiadnu zmenu systému obchodovania s emisnými kvótami pre iné odvetvia, ktorých sa týka príloha I napadnutej smernice. Pôsobnosť napadnutej smernice totiž môže byť buď rozšírená aj na iné odvetvia, ako to už bolo navrhnuté, na odvetvia neželezných kovov a chemických výrobkov, alebo zúžená bez toho, aby to narušilo fungovanie a samotnú podstatu systému obchodovania s emisnými kvótami. Takto teda by jediným dôsledkom čiastočného zrušenia bolo zrušenie časti — odlišenej a jasne definovanej — prílohy I napadnutej smernice, ktorá sa týka zariadení na výrobu surového železa alebo ocele.

- 90 Podľa žalobcu aj keby platilo, že nie je možné sporné ustanovenia oddeliť od napadnutej smernice ako celok, návrh na zrušenie je stále prípustný. V prípade, že by sa čiastočné zrušenie javilo ako nemožné, je potrebné vykladať tento žalobný návrh ako smerujúci k zrušeniu celej napadnutej smernice. Tento úsudok vyplýva z potreby vykladať návrhy vzhľadom na ich kontext a ciele sledované žalobou, ktorá smeruje k tomu, aby sa skončilo porušovanie základných práv žalobcu. V prípade, že by Všeobecný súd neuznal prístup obhajovaný v bode 89 vyššie žalobca navrhuje subsidiárne úplné zrušenie napadnutej smernice, čo je ešte možné po podaní žaloby.
- 91 Žalobca vyvodzuje zo všetkého vyššie uvedeného, že návrh na zrušenie je prípustný.
- 92 Žalobca vo svojich pripomienkach k dôsledkom vyplývajúcim z toho, že nadobudol platnosť článok 263 štvrtý odsek ZFEÚ v podstate tvrdí na jednej strane, že toto ustanovenie je uplatniteľné v tomto konaní a na druhej strane, že napadnutá smernica z hľadiska svojho obsahu predstavuje regulačný akt v zmysle tohto ustanovenia z dôvodu, že namietané ustanovenia neponechávajú žiadnu mieru voľnej úvahy členským štátom, pokiaľ ide o ich vykonanie, a tým bol žalobca zbavený povinnosti preukázať, že je uvedenou smernicou osobne dotknutý.

B — Posúdenie Všeobecným súdom

- 93 Podľa článku 230 štvrtého odseku ES každá fyzická alebo právnická osoba môže podať žalobu proti rozhodnutiam, ktoré sú jej určené, a proti rozhodnutiam, ktoré sú síce vydané vo forme nariadenia alebo rozhodnutia určeného inej osobe, ale sa jej priamo a osobne dotýkajú.

- 94 Z ustálenej judikatúry vyplýva, že samotná skutočnosť, že toto ustanovenie Zmluvy neuznáva výslovne prípustnosť žaloby o neplatnosť podanej jednotlivcom proti smernici v zmysle článku 249 tretieho odseku ES, nepostačuje na vyhlásenie takejto žaloby za neprípustnú. Inštitúcie Spoločenstva totiž nemôžu odoprieť súdnu ochranu ponúkanú jednotlivcom Zmluvou jednoducho tým, že si vyberú formu predmetného aktu, aj keď ide o smernicu (uznesenia Súdu prvého stupňa z 10. septembra 2002, Japan Tobacco a JT International/Parlament a Rada, T-223/01, Zb. s. II-3259, bod 28; z 30. apríla 2003, Villiger Söhne/Rada, T-154/02, Zb. s. II-1921, bod 39; zo 6. septembra 2004, SNF/Komisia, T-213/02, Zb. s. II-3047, bod 54; a z 25. apríla 2006, Kreuzer Medien/Parlament a Rada, T-310/03, neuvverejnený v Zbierke, body 40 a 41). Takisto samotná skutočnosť, že sporné ustanovenia sú súčasťou všeobecne platného aktu, ktorý predstavuje skutočnú smernicu a nie rozhodnutie v zmysle článku 249 štvrtého odseku ES prijaté vo forme smernice, sama osebe nepostačuje na vylúčenie možnosti, že tieto ustanovenia sa môžu priamo a osobne týkať jednotlivca (pozri v tomto zmysle uznesenie Japan Tobacco a JT International/Parlament a Rada, už citovaný, bod 30, a zo 6. mája 2003, Vannieuwenhuyze-Morin/Parlament a Rada, T-321/02, Zb. s. II-1997, bod 21).
- 95 V predmetnom prípade je potrebné konštatovať, že napadnutá smernica, tak z hľadiska svojej formy ako aj obsahu je všeobecne platný akt, ktorý sa uplatňuje na objektívne určené situácie, ktorý má právne účinky na kategórie osôb uvedené abstraktným a všeobecným spôsobom, teda všetkých prevádzkovateľov zariadení vykonávajúcich činnosť uvedenú v prílohe I napadnutej smernice, vrátane činnosti výroby surového železa alebo ocele, ktorej je žalobca súčasťou.
- 96 Nie je však vylúčené, že za určitých okolností by sa ustanovenia takéhoto všeobecne platného aktu mohli týkať priamo a osobne niektorých z nich (pozri v tomto zmysle rozsudky Súdneho dvora zo 16. mája 1991, Extramet Industrie/Rada, C-358/89, Zb. s. I-2501, bod 13; Codorníu/Rada, už citovaný v bode 55 vyššie, bod 19, a z 25. júla 2002, Unión de Pequeños Agricultores/Rada, C-50/00 P, Zb. s. I-6677, bod 36).

- 97 Okrem toho z ustálenej judikatúry vyplýva, že podmienka, podľa ktorej sa musí akt, ktorý je predmetom žaloby v zmysle článku 230 štvrtého odseku ES, priamo týkať fyzickej osoby alebo právnickej osoby, vyžaduje, aby tento akt bezprostredne ovplyvňoval právne postavenie jednotlivca a neponechával priestor na voľnú úvahu jeho adresátom povereným jeho uplatňovaním, keďže má úplne automatický charakter a vyplýva zo samotnej právnej úpravy Spoločenstva bez uplatnenia iných sprostredkujúcich ustanovení (rozsudky Súdneho dvora z 29. júna 2004, *Front national/Parlament*, C-486/01 P, Zb. s. I-6289, bod 34, a z 22. marca 2007, *Regione Siciliana/Komisia*, C-15/06 P, Zb. s. I-2591, bod 31).
- 98 Všeobecný súd považuje za potrebné preskúmať najprv, či žalobca je osobne dotknutý spornými ustanoveniami. Len subsidiárne Všeobecný súd takisto preskúma, či je žalobca prípadne priamo dotknutý týmito ustanoveniami.
- 99 Ako bolo uznané v ustálenej judikatúre, iná fyzická alebo právnická osoba než adresát aktu môže tvrdiť, že je osobne dotknutá v zmysle článku 230 štvrtého odseku ES iba v prípade, ak je dotknutým aktom zasiahnutá z dôvodu určitých vlastností, ktoré sú pre ňu osobitné, alebo faktickej situácie, ktorá ju vymedzuje proti všetkým ostatným osobám a takto ju individualizuje podobným spôsobom ako adresáta aktu (rozsudky Súdneho dvora z 15. júla 1963, *Plaumann/Komisia*, 25/62, Zb. s. 197, 223; *Unión de Pequeños Agricultores/Rada*, už citovaný v bode 96 vyššie, bod 36, a z 1. apríla 2004, *Komisia/Jégo-Quéré*, C-263/02 P, Zb. s. I-3425, bod 45).
- 100 Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy je potrebné preveriť, či povinnosti vyplývajúce prípadne zo sporných ustanovení môžu individualizovať žalobcu ako adresáta. V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že žalobca navrhuje zrušenie po prvé článku 4 napadnutej smernice, ktorý stanovuje potrebu mať emisné povolenie, po druhé jej článku 6 ods. 2 písm. e) a jej článku 12 ods. 3, ktoré stanovujú povinnosť odovzdania

kvót zodpovedajúcich celkovým emisiám zariadenia v priebehu uplynutého kalendárneho roka, po tretie jej článku 9 v spojení s kritériom č. 1 jej prílohy III, týkajúceho sa vypracovania NAP a údajnej povinnosti členských štátov prideliť prevádzkovateľom zariadení maximálne množstvo emisných kvót a po štvrté jej článku 16 ods. 2 až 4, týkajúceho sa sankcií v prípade nedodržania povinnosti odovzdania, a to v rozsahu, v akom sú všetky tieto ustanovenia uplatniteľné podľa článku 2 napadnutej smernice v spojení s jej prílohou I, na výrobcov surového železa alebo ocele.

101 Na podporu svojho tvrdenia o osobnej dotknutosti spornými ustanoveniami žalobca v prvom rade v podstate tvrdí, že normotvorca Spoločenstva mal povinnosť na základe viacerých pravidiel vyššej právnej sily, vrátane jeho základných práv, zohľadniť osobitnú situáciu výrobcov surového železa alebo ocele so sídlom na vnútornom trhu a najmä tú jeho (rozsudky Piraiki-Patraiki a i./Komisia, už citovaný v bode 55 vyššie, bod 19, Sofrimport/Komisnia, už citovaný v bode 55 vyššie, bod 11 a EUAPME/Rada, už citovaný v bode 55 vyššie, bod 90).

102 V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že neexistuje nijaké výslovné a špecifické ustanovenie, či už vyššej právnej sily alebo sekundárneho práva, ktoré by normotvorcovi Spoločenstva pri prijímaní napadnutej smernice stanovovalo povinnosť zohľadniť osobitne situáciu výrobcov surového železa alebo ocele, alebo dokonca situáciu žalobcu, na rozdiel od situácie podnikateľov v iných priemyselných odvetviach uvedených v prílohe I uvedenej smernice (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdu prvého stupňa zo 17. januára 2002, Rica Foods/Komisnia, T-47/00, Zb. s. II-113, body 41 a 42, pozri tiež uznesenia Súdu prvého stupňa zo 6. mája 2003, DOW AgroSciences/Parlament a Rada, T-45/02, Zb. s. II-1973, bod 47, z 25. mája 2004, Schmoldt a i./Komisia, T-264/03, Zb. s. II-1515, bod 117, a zo 16. februára 2005, Fost Plus/Komisnia, T-142/03, Zb. s. II-589, body 61 až 65). Najmä článok 174 ES a článok 175 ods. 1 ES ako právne základy na legislatívnu činnosť Spoločenstva v oblasti životného prostredia teda takúto povinnosť nestanovujú. Okrem toho žalobca okrem odkazu na svoje základné práva a niektoré všeobecné právne zásady, ktorého ho chránia, neuviedol

žiadne konkrétne pravidlo vyššej právnej sily, ktoré by sa ho osobitne týkalo alebo prinajmenšom ktoré by sa týkalo výrobcov surového železa a ocele a mohlo by stanovovať takúto povinnosť v jeho prospech.

103 Hoci je pravda, že pri prijímaní všeobecne platného aktu sú inštitúcie Spoločenstva povinné dodržiavať pravidlá vyššej právnej sily, vrátane základných práv, tvrdenie, podľa ktorého takýto akt porušuje tieto pravidlá alebo práva, samo osebe nepostačuje na určenie toho, že žaloba jednotlivca je prípustná, v opačnom prípade by boli požiadavky v článku 230 štvrtom odseku ES zbavené svojej podstaty, pokiaľ ho toto údajné porušenie neindividualizuje analogicky s adresátom (pozri, pokiaľ ide o právo vlastníť majetok, uznesenie Súdu prvého stupňa z 28. novembra 2005, EEB a i./Komisia, T-94/04, Zb. s. II-4919, body 53 až 55, pozri tiež v tomto zmysle uznesenie Súdu prvého stupňa z 29. júna 2006, Nürburgring/Parlament a Rada, T-311/03, neuverejnené v Zbierke, body 65 a 66). V tejto súvislosti sa žalobca nemôže oprávnenne odvolávať na rozsudok Codorníu, už citovaný v bode 55 vyššie (body 20 až 22), v rámci ktorého prípustnosť žaloby proti napadnutému nariadeniu vyplývala iba z toho, že predmetné označenie, na základe ktorého bol žalobca už dávno jediným majiteľom ochrannej známky, malo individualizujúcu povahu vo vzťahu k napadnutým ustanoveniam.

104 V každom prípade žalobca nepreukázal, že sporné ustanovenia, najmä povinnosť mať emisné povolenie na základe článku 4 napadnutej smernice, povinnosť odovzdania na základe jej článku 12 ods. 3 v spojení s jej článkom 6 ods. 2 písm. e) ako aj sankcie stanovené v článku 16 ods. 2 až 4 uvedenej smernice majú dosah na jeho základné práva a spôsobujú mu ťažkú ujmu takej povahy, ktorá ho individualizuje ako adresáta oproti akémukoľvek inému podnikateľovi dotknutému týmito ustanoveniami (pozri v tomto zmysle uznesenie Nürburgring/Parlament a Rada, už citované v bode 103 vyššie, bod 66). Tieto ustanovenia sa totiž uplatňujú všeobecne a abstraktne na všetkých podnikateľov uvedených v prílohe I napadnutej smernice a na objektívne určené situácie. Môžu preto ovplyvniť právne postavenie všetkých týchto podnikateľov rovnako.

- 105 V dôsledku toho tvrdenia žalobcu založené na povinnosti normotvorcu Spoločenstva dodržiavať niektoré všeobecné právne zásady a základné práva neumožňujú dospieť k záveru, že žalobca je osobne dotknutý spornými ustanoveniami, a preto nie je potrebné skúmať, či sa ho v tejto súvislosti tieto ustanovenia týkajú priamo.
- 106 V druhom rade, pokiaľ ide o tvrdenie žalobcu, podľa ktorého je súčasťou uzatvorenej kategórie podnikateľov osobitne dotknutých spornými ustanoveniami je potrebné pripomenúť na jednej strane, že možnosť určiť viac či menej presne v okamihu prijatia sporného opatrenia počet alebo dokonca i totožnosť právnych subjektov, na ktoré sa opatrenie použije, vôbec neznamená, že tieto subjekty sa musia považovať za osobne dotknuté týmto opatrením, ak je nesporné, že sa toto použitie vykoná na základe objektívnej právnej alebo faktickej situácie definovanej dotknutým aktom (pozri v tomto zmysle uznesenie Súdneho dvora z 8. apríla 2008, *Saint-Gobain Glass Deutschland/Komisia*, C-503/07 P, Zb. s. I-2217, bod 70 a tam citovanú judikatúru). Na druhej strane nepostačuje, aby niektorí podnikatelia boli hospodársky viac dotknutí všeobecne platným aktom ako iní na to, aby ich to individualizovalo oproti týmto iným podnikateľom, keďže uplatnenie tohto aktu sa vykonáva v závislosti od objektívne určenej situácie (pozri v tomto zmysle uznesenie Súdneho dvora z 18. decembra 1997, *Sveriges Betodlares a Henrikson/Komisia*, C-409/96 P, Zb. s. I-7531, bod 37, uznesenia Súdu prvého stupňa *Fels-Werke a i./Komisia*, T-28/07, neuverejnené v Zbierke, bod 60 a tam citovanú judikatúru, a z 10. mája 2004, *Bundesverband der Nahrungsmittel- und Speiseresteverwertung a Kloh/Parlament a Rada*, T-391/02, Zb. s. II-1447, bod 53 a tam citovanú judikatúru).
- 107 Je však potrebné konštatovať, že žalobca je dotknutý spornými ustanoveniami v zásade objektívne ako na jednej strane prevádzkovateľ zariadení produkujúcich emisie skleníkových plynov a na druhej strane výrobca surového železa a ocele a to rovnako ako akýkoľvek iný podnikateľ alebo výrobca surového železa alebo ocele, ktorého činnosť je uvedená v prílohe I napadnutej smernice. Preto hoci v čase nadobudnutia platnosti

napadnutej smernice žalobca bol súčasťou skupiny len pätnástich výrobcov surového železa alebo ocele podnikajúcich na vnútornom trhu, táto okolnosť sama o sebe nepostačuje na jeho individualizáciu analogickým spôsobom s tým, akým by mal byť individualizovaný adresát voči všetkým iným podnikateľom vykonávajúcim činnosti v zmysle prílohy I napadnutej smernice, vrátane výrobcov surového železa alebo ocele tej istej skupiny.

108 Okrem toho, aj keby platilo, že výrobcovia surového železa alebo ocele predstavujú skupinu osobitne dotknutých podnikateľov, všetci budú znášať tie isté právne a faktické dôsledky ako žalobca z dôvodu objektívne určenej situácie, teda zaradenia ich činnosti do prílohy I napadnutej smernice. Takto sa teda údajná technická a ekonomická nemožnosť pre týchto výrobcov, na rozdiel od podnikateľov iných priemyselných odvetví, znížiť ešte viac ich emisie skleníkových plynov a preniesť na zákazníkov dodatočné náklady vzniknuté nákupom emisných kvót, dotýka odvetvia výroby surového železa alebo ocele ako celku a rovnakým spôsobom. Takisto po zavedení systému obchodovania s emisnými kvótami budú títo výrobcovia vystavení rovnako vývoju na trhu s emisiami a s predmetnými výrobkami, vrátane hospodárskej súťaže vyplývajúcej z iných priemyselných odvetví alebo výrobcov surového železa alebo ocele tretích krajín.

109 V tejto súvislosti je potrebné zamietnuť takisto tvrdenie žalobcu, podľa ktorého výrobcovia surového železa alebo ocele so sídlom na vnútornom trhu predstavujú uzatvorený kruh podnikateľov, ktorého zloženie sa už nebude meniť. V tejto súvislosti Parlament a Rada správne odkazujú na zvýšenie počtu výrobcov surového železa alebo ocele patriacich do pôsobnosti napadnutej smernice po rozšírení Únie od roku 2004, ako aj na možnosť, že iné európske štáty, ktoré tiež majú oceliarske odvetvie, pristúpia k Únii v budúcnosti. Okrem toho žalobca nepreukázal, že v čase nadobudnutia účinnosti napadnutej smernice uvedení výrobcovia surového železa alebo ocele mali osobitné typické znaky takej povahy, ktorá ich odlišovala od akéhokoľvek iného výrobcu alebo nového účastníka, napríklad že by mali skoršie osobitné práva (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora z 13. marca 2008, Komisia/Infront WM, C-125/06 P, Zb. s. I-1451, body 71 až 77). Totižto, aj keby platilo, že títo výrobcovia

mali emisné práva poskytnuté na základe smernice 96/61 (pozri bod 49 vyššie), tieto údajné práva, ktoré vôbec nie sú osobitné, alebo vlastné samotnému žalobcovi, boli v prospech všetkých podnikateľov vykonávajúcich činnosti uvedené v prílohe I uvedenej smernice, a to rovnakým spôsobom. Napokon samotná skutočnosť, že podľa žalobcu vstup na relevantný trh je možný iba prostredníctvom nadobudnutia výrobcu, ktorý je na ňom už etablovaný, nevylučuje, že identita tohto výrobcu alebo nového účastníka, ktorý ho odkúpi, sa zmení a že zmení tak zloženie predmetnej skupiny výrobcov.

- 110 Z toho vyplýva, že právne účinky sporných ustanovení, teda povinnosti povolenia emisií a odovzdania kvót, sankcie v prípade nedodržania týchto povinností, ako aj údajné ohraničenie kvót na základe článku 9 napadnutej smernice sa dotýkajú hospodárskej činnosti a právneho postavenia podnikateľov uvedených v prílohe I napadnutej smernice, vrátane tých z odvetvia výroby surového železa alebo ocele, rovnako a z dôvodu objektívne určenej situácie. Tieto ustanovenia preto nie sú charakteristické pre skutkovú a právnu situáciu žalobcu v porovnaní s týmito inými podnikateľmi, a preto ho neindividualizujú analogickým spôsobom s tým, akým by bol individualizovaný adresát, takže nie je potrebné skúmať, či sa ho týkajú priamo.
- 111 V treťom rade, pokiaľ ide o tvrdenie založené na značnej veľkosti žalobcu, na ročnom objeme jeho výroby a jeho individuálnej ekonomickej a/alebo technologickej neschopnosti ďalej znižovať emisie CO₂, je potrebné konštatovať, že žalobca nevyvetľuje dôvody, pre ktoré by konkurenční výrobcovia surového železa alebo ocele neboli vystavení problémom adaptácie a analogickým ťažkostiam v závislosti od ich veľkosti, objemu ich výroby a ich úsilia znižovať emisie. Podnikateľ menšej veľkosti, ktorý má menšiu výrobu surového železa alebo ocele ako je tá, ktorú má žalobca, bude mať totiž nevyhnutne menší počet kvót, takže proporcionálne by mali byť jeho ekonomicke a/alebo technologicke ťažkosti znížiť svoje emisie porovnateľné s tými, ktoré uvádza žalobca. V súlade s prílohou I napadnutej smernice sa však povinnosti vyplývajúce zo sporných ustanovení uplatňujú jednotne a všeobecne na všetkých prevádzkovateľov zariadení, ktorých výroba prekračuje hranicu tam uvedenú, bez ohľadu na

ich veľkosť. Okrem toho dosah týchto povinností je závislý iba od počtu emisií skleníkových plynov, ktorý v prípade neexistencie opačného dôkazu je možné zvýšiť podľa veľkosti a výrobnnej kapacity predmetného zariadenia, takže všetci dotknutí prevádzkovatelia sa nachádzajú v porovnateľnej situácii (pozri v tomto zmysle rozsudok Arce-lor Atlantique et Lorraine a i., už citovaný v bode 42 vyššie, bod 34). Preto žalobca nemôže oprávnenne tvrdiť, že je osobitne dotknutý tak, že by ho to individualizovalo ako adresáta, takže nie je potrebné skúmať, či v tejto súvislosti je priamo dotknutý.

- 112 V štvrtom rade žalobca nepreukázal dostatočne, že jeho údajná „slepá ulička“ (unique lock-in situation), najmä z dôvodu reštrukturalizácie jeho skupiny, ho môže individualizovať v porovnaní s akýmkoľvek iným podnikateľom. Totižto, aj keby platilo, že by bol jediným výrobcom surového železa a ocele usadeným na spoločnom trhu, ktorý začal takú reštrukturalizáciu, nie je preukázaná neexistencia iných výrobcov patriacich do iných odvetví, ktorých sa týka príloha I napadnutej smernice, ktorí by znášali analogické dôsledky v dôsledku vykonania uvedenej smernice z dôvodu, že by vykonali alebo sa vzdali podobných krokov. V tejto súvislosti tvrdenia žalobcu, podľa ktorých podniky iných odvetví uvedených v prílohe I napadnutej smernice nie sú v takej miere vystavené rovnakým ťažkostiam, sú príliš široké a hypotetické na to, aby bolo možné vylúčiť podobnú dotknutosť iných výrobcov, ako sú tí z odvetvia energetiky, ktorí po liberalizácii na úrovni Spoločenstva boli predmetom značnej cezhraničnej reštrukturalizácie.

- 113 V každom prípade žalobca nepreukázal, že jeho dotknutosť z dôvodu tejto údajnej „slepej uličky“ (unique lock-in situation) je osobitne pripísateľná právnym účinkom sporných ustanovení ako takých v tom zmysle, že by sa ho priamo týkali. Podľa vlastných tvrdení žalobcu táto situácia vyplýva v podstate po prvé z údajného nedostatku pridelovaných emisných kvót bezodplatne štátnymi orgánmi, ktorý ho premenil na „kupujúceho ďalších kvót“, po druhé z prípadného zvýšenia a/alebo vysokej úrovne cien disponibilných kvót na trhu a po tretie z nemožnosti, aby previedol v rámci

vnútorného trhu kvóty pridelené zariadeniam, ktoré majú byť zatvorené na iné zariadenia, v ktorých plánuje rozšírenie výrobnnej kapacity.

- 114 Takisto, aj keby platilo, že údajná reštrukturalizácia by bola osobitnou črtou vlastnou pre žalobcu, je potrebné konštatovať, že údajná „slepá ulička“ vyplývajúca z aspektov uvedených v bode 112 vyššie nie je pripísateľná ani povinnosti emisného povolenia na základe článku 4 napadnutej smernice, ani povinnosti odovzdania na základe jej článku 12 ods. 3 v spojení s jej článkom 6 ods. 2 písm. e), ani sankciám stanoveným v článku 16 ods. 2 až 4 uvedenej smernice, ale predstavuje, keby sa táto situácia potvrdila, dôsledok vykonania NAP členskými štátmi a relevantnej právnej úpravy. Tieto štáty však majú v súlade s článkom 9 ods. 1 a článkom 11 ods. 1 napadnutej smernice veľkú mieru voľnej úvahy, tak pokiaľ ide o pridelenie kontingentov kvót rôznym priemyselným odvetviam ako aj vydanie kvót jednotlivým prevádzkovateľom a ich vrátenie, vrátane situácie zatvorenia zariadenia (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdu prvého stupňa zo 7. novembra 2007, Nemecko/Komisia, T-374/04, Zb. s. II-4431, body 102 až 106).
- 115 Článok 4 napadnutej smernice totižto len stanovuje, že každý prevádzkovateľ vypúšťajúci skleníkové plyny podlieha povinnosti získania emisného povolenia bez toho, aby špecifikoval podmienky a podrobnosti pridelenia, alebo odobratia emisných kvót, ako ich plánujú niektoré členské štáty, v prípade ktorých žalobca tvrdí, že sú pôvodcom jeho ťažkostí s reštrukturalizáciou. Toto odôvodnenie sa uplatňuje analogicky na povinnosť odovzdania stanovenú v článku 12 ods. 3 napadnutej smernice v spojení s článkom 6 ods. 2 písm. e) a na sankcie uvedené v článku 16 ods. 2 až 4, uvedenej smernice, pričom žalobca nevysvetlil dôvody, z ktorých sa domnieva, že tieto ustanovenia majú akýkoľvek súvis s uvedenými ťažkosťami. Za týchto okolností prípadná ujma vzniknutá žalobcovi z dôvodu zvýšenia nákladov na získanie kvót a/alebo prípadnej straty kvót, hoci aj značne väčšia ako ujma iných podnikateľov v dôsledku zatvorenia jeho zariadení a odobratie kvót, ktoré sa ich týkali, štátnymi orgánmi,

nemôže byť pripísaná povinnostiam vyplývajúcim z týchto ustanovení na účely opodstatnenosti jeho priamej dotknutosti v zmysle článku 230 štvrtého odseku ES.

- 116 Napokon, pokiaľ ide o to, že žalobca spochybňuje takisto článok 9 napadnutej smernice v spojení s kritériom č. 1 jej prílohy III z dôvodu, že predpokladá stanovenie „absolútnej hornej hranice kvót“ zo strany členského štátu, postačuje uviesť, že aj keby posledné uvedené tvrdenie bolo dôvodné, takáto horná hranica nespôsobuje priamu dotknutosť žalobcu v zmysle článku 230 štvrtého odseku ES, pretože neumožňuje identifikovať, a to ani približne, počet kvót, ktoré musia byť pridelené štátnymi orgánmi rôznym priemyselným odvetviam a už vôbec nie počet kvót, ktoré musia byť pridelené jednotlivým prevádzkovateľom. Toto konštatovanie potvrdzuje skutočnosť, že na pojednávaní žalobca nebol schopný upresniť alebo predvídať vo vzťahu k napadnutej smernici a rozhodnutiu 2002/358, ani množstvo kvót, ktoré mu členské štáty prideliť bezodplatne na jeho výrobné zariadenia so sídlom na vnútornom trhu, ani rozsah prípadnej farchy, ktorá by mu mala vzniknúť v prípade nedostatočnosti týchto kvót.
- 117 V dôsledku toho žalobca nepreukázal, že je priamo a osobne dotknutý spornými ustanoveniami z dôvodu jeho údajnej „slepej uličky“ vyplývajúcej najmä z cezhraničnej reštrukturalizácie jeho skupiny.
- 118 V piatom rade, pokiaľ ide o dlhodobé zmluvy na dodávku plynu, o ktorých žalobca tvrdí, že ich uzavrel s viacerými elektrickými centrálnami pred nadobudnutím účinnosti napadnutej smernice, ani tieto ho nemôžu individualizovať, pokiaľ ide o sporné ustanovenia. Tieto ustanovenia totiž upravujú všeobecne a abstraktne povinnosti podnikateľov podliehajúcich systému obchodovania s emisnými kvótami, bez toho, aby špecifikovali podmienky a podrobnosti pridelenia alebo vrátenia emisných kvót členskými štátmi (pozri body 112 až 116 vyššie). Z toho vyplýva v každom prípade, že prípadný vplyv na realizáciu týchto zmlúv na dodávku plynu môže vyplývať len

z vnútroštátnych pravidiel upravujúcich pridelenie kvót, takže ani v tejto súvislosti žalobca nemôže dôvodne tvrdiť, že je priamo dotknutý. Okrem toho, ako aj uvádza Rada, žalobca sám tvrdí, že tieto zmluvy na dodávku plynu sa týkajú aspoň sčasti elektrických centrál patriacich do jeho vlastnej skupiny podnikov. Teda, pokiaľ činnosť týchto elektrických centrál patrí do pôsobnosti prílohy I napadnutej smernice, pretože prekračuje tam uvedený objem výroby, žalobca bude mať k dispozícii nevyhnutne na základe NAP a uplatniteľných vnútroštátnych pravidiel emisné kvóty na účely spaľovania predmetných plynov. Napokon, napriek tomu, že výroba energie predstavuje v zásade činnosť pokrytú prílohou I napadnutej smernice, žalobca nespresnil, v akom rozsahu ho tieto zmluvy na dodávku plynu spájajú s elektrickými centrálnami tretích osôb, ani neuviedol, či tieto posledné uvedené mohli získať emisné kvóty na svoj vlastný účet alebo ich potrebovali z dôvodu ich zaradenia do tejto prílohy, ani nevyvetlil za akých podmienok prípadná nedostatočnosť kvót pre ne bola takej povahy, že by ovplyvnila realizáciu uvedených zmlúv. Za týchto okolností je potrebné dospieť k záveru, že žalobca nepreukázal, že je priamo a osobne dotknutý spornými ustanoveniami z dôvodu údajného vplyvu na realizáciu predmetných dlhodobých zmlúv na dodávku plynu.

- 119 V šiestom rade, pokiaľ ide o tvrdenie žalobcu, málo podrobne opísané, podľa ktorého sa žalobca zúčastnil na rozhodovacom postupe vedúcom k prijatiu napadnutej smernice, je potrebné pripomenúť, že skutočnosť, že osoba istým spôsobom zasahuje do procesu, ktorý vedie k prijatiu aktu Spoločenstva, je schopná individualizovať túto osobu vo vzťahu k predmetnému aktu len vtedy, keď jej uplatniteľná právna úprava Spoločenstva poskytuje isté procesné záruky. Ak nie je stanovené inak, ani proces vypracovania všeobecne platných aktov, ani tieto akty samotné nevyžadujú podľa všeobecných zásad práva Spoločenstva, akou je právo byť vypočutý, účasť dotknutých osôb, keďže ich záujmy sa považujú za zastúpené politickými orgánmi, ktoré sú povolané prijať tieto akty. V dôsledku toho v prípade absencie výslovne zaručených procesných práv by bolo v rozpore so znením a duchom článku 230 ES umožniť akémukoľvek jednotlivcovi, len čo sa zúčastní na príprave aktu všeobecne záväznej povahy, podať následne žalobu voči tomuto aktu (pozri v tomto zmysle uznesenie Súdu prvého stupňa zo 14. decembra 2005, Arizona Chemical a i./Komisia, T-369/03, Zb. s. II-5839, body 72 až 73 a tam citovanú judikatúru).

120 V predmetnom prípade je potrebné konštatovať na jednej strane, že postup prípravy a prijatia napadnutej smernice podľa článku 175 ods. 1 ES a článku 251 ES predstavuje rozhodovací proces implikujúci spoločnú účasť Rady a Parlamentu ako normotvorcu Spoločenstva a vedie k prijatiu všeobecne záväzného opatrenia bez toho, aby sa predpokladala akákoľvek účasť podnikateľov v tomto kontexte a na druhej strane, že žalobca ani netvrdil, ani nepreukázal, že má procesné práva takej povahy, aby odvodnili jeho aktívnu legitimáciu v zmysle judikatúry citovanej v bode 119 vyššie.

121 Z toho vyplýva, že údajná účasť žalobcu na rozhodovacom procese, ktorý viedol k prijatiu napadnutej smernice ho nemôže individualizovať v zmysle článku 230 štvrtého odseku ES bez toho, aby bolo potrebné skúmať jeho priamu dotknutosť v tejto súvislosti.

122 Zo všetkých vyššie uvedených úvah vyplýva, že žalobca nie je ani osobne, ani priamo dotknutý spornými ustanoveniami v zmysle článku 230 štvrtého odseku ES a že jeho návrh na zrušenie musí byť vyhlásený za neprípustný bez toho, aby bolo potrebné skúmať, či sporné ustanovenia sú oddeliteľné alebo nie od celku napadnutej smernice.

123 Toto riešenie napokon nespochybňuje ani článok 263 štvrtý odsek ZFEÚ. Ako bolo pripomenuté v bode 114 vyššie, členské štáty majú veľkú mieru voľnej úvahy na vykonanie smernice. Preto na rozdiel od toho, čo tvrdí žalobca, táto smernica nemôže v žiadnom prípade byť považovaná za regulačný akt, ktorý nevyžaduje vykonávacie opatrenia v zmysle článku 236 štvrtého odseku ZFEÚ.

II — O prípustnosti návrhu na náhradu škody

A — Tvrdenia účastníkov konania

- 124 Parlament a Rada, podporovaní Komisiou, tvrdia, že návrh na náhradu škody je tiež neprípustný.
- 125 Návrh žalobcu nie je v súlade s požiadavkami článku 44 ods. 1 písm. c) rokovacieho poriadku, pretože na jednej strane údajná škoda nie je ani okamžitá, ani istá, ani dostatočne identifikovaná a na druhej strane neexistuje priama príčinná súvislosť medzi napadnutou smernicou a touto škodou. Parlament dodáva, že žalobca nesplnil svoju povinnosť preukázať, že výber normotvorcu Spoločenstva mal závažný a zjavný dosah na uvádzané pravidlá vyššej právnej sily, medzi ktoré patrí zásada rovnosti zaobchádzania. Nepreukázal teda, že odvetvia chémie a hliníka sú v tom istom segmente trhu ako odvetvie surového železa a ocele, a že tieto odvetvia vyrábajú priame emisie CO₂ takého rozsahu, že by mali byť hneď zahrnuté do napadnutej smernice.
- 126 Pokiaľ ide o existenciu škody Rada tvrdí, že napadnutá smernica, hoci už je účinná, ešte nemala v čase podania žaloby ani najmenší priamy účinok na hospodársku činnosť žalobcu a že prípadné budúce účinky nemožno považovať za okamžité. Okrem toho žalobca nepreukázal existenciu škody, ktorá by bola istá, čo bolo nemožné v tomto štádiu z viacerých dôvodov. V tejto súvislosti Parlament a Rada najmä uvádzajú, že údajná situácia žalobcu ako „kupujúceho ďalších kvót“ je len hypotetická a nie je priamym, nevyhnutným a istým dôsledkom napadnutej smernice.
- 127 Podľa Rady otázka, či sa žalobca stane „kupujúcim ďalších kvót“ závisí v predmetnom prípade od rôznych neznámych a nejasných faktorov, ako celkové množstvo

kvót pôvodne pridelené vnútroštátnymi orgánmi v súlade s NAP a náklady znižovania emisií v porovnaní s cenou kvót na trhu emisií. Celkové množstvo pridelených kvót závisí zasa od viacerých faktorov, ako cieľ zníženia ktorý chce dosiahnuť členský štát, jeho prípadný zámer kúpiť na svetovom trhu jednotky emisií stanovené Kjótskym protokolom, ako aj jeho rozhodnutie, pokiaľ ide o spôsob rozdelenia potrebného znižovania emisií medzi rôznymi priemyselnými odvetviami. Rada okrem toho tvrdí, že keď sa pridelené kvóty javia nedostatočné, dosah napadnutej smernice bude závisieť, vzhľadom na príslušné investičné náklady, od voľby prevádzkovateľa medzi kúpou dodatočných kvót na pokrytie svojich emisií CO₂ na jednej strane a prijatím opatrení na zníženie emisií na druhej strane.

128 Neexistencia istej škody je potvrdená aj tým, že napadnutá smernica výslovne stanovuje v kritériách č. 3 a 7 prílohy III, že množstvo kvót musí byť koherentné s potenciálom, vrátane technologického, činností podnikateľov a že NAP môže zohľadniť opatrenia prijaté v skoršom štádiu, ako zníženia emisií CO₂, o ktorých žalobca tvrdí, že ich vykonal od roku 1990. Okrem toho Rada pripomína, že žalobca môže vykonať cezhraničný prevod nepoužitých kvót medzi zariadeniami v rámci svojej skupiny, keďže táto možnosť predstavuje samotný základ systému obchodovania s emisnými kvótami.

129 Parlament a Rada podporovaní Komisiou uvádzajú, že žalobca nepreukázal, že mu nevyhnutne vzniknú dodatočné náklady spojené s realizáciou napadnutej smernice, ako náklady na zamestnancov poverených monitorovaním emisií CO₂ a vypracovanie správ, keďže tieto povinnosti existovali už na základe smernice 96/61. Rada uvádza, že tvrdenia žalobcu, pokiaľ ide o náklady spojené s dodatočnými zamestnancami a so stratou budúcich ziskov sú príliš široké a nepresné na to, aby predstavovali dôkaz budúcej škody. Takisto prípadné straty podielov na trhu alebo ziskov nie sú isté a závisia od neznámych faktorov, ktoré sú nezávislé od napadnutej smernice, ako napríklad vývoj cien surového železa a ocele a cien konkurenčných výrobkov.

- 130 Podľa Parlamentu a Rady, ktorých podporuje Komisia žalobca nepreukázal ani existenciu príčinnej súvislosti medzi napadnutou smernicou a údajnou budúcou škodou, ktorá mu vznikne. Vzhľadom na mieru voľnej úvahy vyhradenú členským štátom nemôže napadnutá smernica ako taká spôsobiť priamo akúkoľvek škodu žalobcovi, keďže táto škoda môže vyplývať len s vnútroštátnych preberacích pravidiel a osobitne, z pridelenia emisných kvót.
- 131 Žalobca tvrdí, že jeho návrh na náhradu škody je v súlade s požiadavkami článku 44 ods. 1 písm. c) rokovacieho poriadku a že je preto prípustný.

B — Posúdenie Všeobecným súdom

- 132 Je potrebné pripomenúť, že podľa článku 21 prvého odseku v spojení s článkom 53 prvým odsekom Štatútu Súdneho dvora a podľa článku 44 ods. 1 písm. c) rokovacieho poriadku každá žaloba musí obsahovať uvedenie predmetu konania a zhrnutie dôvodov, na ktorých je založená. Toto uvedenie musí byť dostatočne jasné a presné na to, aby umožnilo žalovanému pripraviť svoju obranu a Všeobecnému súdu rozhodnúť o žalobe, prípadne bez ďalších podporných informácií. Na účely zabezpečenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti je na to, aby žaloba bola prijateľná, potrebné, aby z textu jej samotnej vyplývali podstatné skutkové a právne okolnosti, na ktorých sa zakladá, prinajmenšom stručne, ale súvislým a pochopiteľným spôsobom. Konkrétnejšie, na splnenie týchto požiadaviek žaloba smerujúca k náhrade údajne utrpanej ujmy spôsobenej inštitúciou Spoločenstva musí obsahovať údaje, ktoré umožňujú identifikovať konanie, ktoré žalobca inštitúcii vytýka, dôvody, pre ktoré zastáva názor, že medzi týmto konaním a ujmou, ktorú údajne utrpel, existuje príčinná súvislosť, ako aj povahu a rozsah tejto ujmy (rozsudky Súdu prvého stupňa z 3. februára 2005, Chiquita Brands a i./Komisia, T-19/01, Zb. s. II-315, body 64 a 65, z 10. mája 2006,

Galileo International Technology a i./Komisia, T-279/03, Zb. s. II-1291, body 36 a 37, z 13. decembra 2006, Abad Pérez a i./Rada a Komisia, T-304/01, Zb. s. II-4857, bod 44, a É. R. a i./Rada a Komisia, T-138/03, Zb. s. II-4923, bod 34, uznesenie Súdu prvého stupňa z 27. mája 2004, Andolfi/Komisia, T-379/02, neuvverejnené v Zbierke, body 41 a 42).

- 133 Všeobecný súd dospel k záveru, že žaloba spĺňa tieto formálne náležitosti a je potrebné zamietnuť v tejto súvislosti tvrdenia Parlamentu a Rady, ktorých väčšina sa týkala posúdenia dôvodnosti a nie prípustnosti návrhu na náhradu škody. V žalobe žalobca totiž predložil dostatok prvkov, ktoré umožňujú identifikovať správanie vytýkané normotvorcovi Spoločenstva, dôvody, pre ktoré sa domnieva, že existuje príčinná súvislosť medzi týmto správaním a ujmu, ktorú údajne utrpel, ako aj povahu a prípadný rozsah tejto ujmy, pričom tieto prvky napokon poslúžili Parlamentu a Rade v tejto súvislosti na účinnú obranu, keď uviedli argumenty, ktorých cieľom bolo v skutočnosti preukázať, že návrh na náhradu škody nie je dôvodný.
- 134 Pokiaľ ide o údajné protiprávne správanie Parlamentu a Rady je potrebné konštatovať, že žalobca predložil v súlade s požiadavkami judikatúry (rozsudky Súdneho dvora zo 4. júla 2000, Bergaderm a Goupil/Komisia, C-352/98, Zb. s. I-5291, body 39 a nasl., a z 12. júla 2005, Komisia/CEVA a Pfizer, C-198/03 P, Zb. s. I-6357, body 61 a nasl.) podrobne spracované tvrdenia smerujúce k preukázaniu dostatočne závažného porušenia viacerých pravidiel — a to dokonca pravidiel vyššej právnej sily — ktorých predmetom je poskytnutie práv jednotlivcom, ako sú zásada rovnosti zaobchádzania a sloboda usadiť sa.
- 135 Pokiaľ ide o ujmu, je potrebné najprv konštatovať, že vzhľadom na okolnosti v čase podania žaloby musela byť táto ujma nevyhnutne budúcej povahy, pretože napadnutá smernica bola ešte v procese preberania do vnútroštátnych právnych poriadkov

a členské štáty ešte len začali s prípravou svojich NAP a právnych úprav, pokiaľ ide o prvé alokačné obdobie. Okrem toho vzhľadom na mieru voľnej úvahy členských štátov, pokiaľ ide o zavedenie systému obchodovania s emisnými kvótami na ich území podľa ich NAP (pozri bod 116 vyššie) žalobca nemohol uviesť presný rozsah tejto budúcej ujmy v čase podania žaloby. Za takýchto osobitných okolností, na ktoré žalobca odkazuje, nie je nevyhnutné uviesť v žalobe ako podmienku prípustnosti presný rozsah ujmy ani vyčísliť sumu požadovanej náhrady škody, čo je možné v každom prípade až do štádia repliky pod podmienkou, že žalobca sa odvolá na takéto okolnosti a uvedie prvky, ktoré umožnia posúdiť povahu a rozsah ujmy tak, aby si žalovaný mohol pripraviť obranu (pozri v tomto zmysle uznesenia Súdu prvého stupňa Andolfi/Komisia, už citované v bode 132 vyššie, body 48 a 49 a tam citovanú judikatúru, a z 22. júla 2005, Polyelectrolyte Producers Group/Rada a Komisia, T-376/04, Zb. s. II-3007, bod 55).

136 Ďalej je potrebné uviesť, že žalobca predložil dostatok prvkov týkajúcich sa jeho budúcej ujmy, vrátane jej povahy, rozsahu a rôznych zložiek na účely splnenia podmienok článku 44 ods. 1 písm. c) rokovacieho poriadku. V žalobe totiž po prvé žalobca odkázal na škodu vyplývajúcu z dodatočných nákladov vzniknutých potrebou nových zamestnancov, ktorí by vykonávali činnosti monitorovania a podávania správ na základe článkov 14 a 15 napadnutej smernice. Okrem toho žalobca v pripomienkach k námietkam neprípustnosti uviedol konkrétny číselný odhad týchto dodatočných nákladov. Po druhé žalobca uvádza ujmu tak hmotnú ako nehmotnú, vyplývajúcu zo straty podielov na trhu a dosahu na jeho dobré meno v oblasti životného prostredia, spôsobených tým, že do pôsobnosti napadnutej smernice neboli zahrnuté konkurenčné odvetvia neželezných kovov a chemických výrobkov. Po tretie sa žalobca odvoláva, pričom predložil na podporu tohto tvrdenia číselné odhady (pozri body 80 a 81 vyššie), na vznik ujmy z dôvodu, že sa ocitne v situácii „kupujúceho ďalších kvót“ a dôjde k predvídateľnému zvýšeniu nákladov na tieto kvóty, ktoré odstráni jeho hrubý zisk. Po štvrté žalobca žiada o náhradu straty zisku vyplývajúcej z nemožnosti zrealizovať svoju stratégiu cezhraničnej reštrukturalizácie. Z toho vyplýva, že minimálne podmienky týkajúce sa identifikácie ujmy sú v predmetnom prípade splnené.

- 137 Pokiaľ ide o napokon o príčinnú súvislosť medzi protiprávnym správaním a ujmom, žalobca tvrdí s dostatočnou presnosťou v súlade s logikou jeho dôvodov, že členský štát nemá mieru voľnej úvahy, pokiaľ ide o prebratie sporných ustanovení a povinností z nich vyplývajúcich pre podnikateľov do vnútroštátneho práva a že preto akákoľvek prípadná ujma, ktorá mu vznikne, je pripísateľná údajne protiprávnemu správaniu normotvorcu Spoločenstva. V tejto súvislosti nemožno uznať tvrdenia Parlamentu, Rady a Komisie, podľa ktorých žalobca mal „vykresliť“ alebo „preukázať“ takúto príčinnú súvislosť na to, aby bol návrh prípustný, keďže takéto posúdenie patrí do skúmania dôvodnosti uvedeného návrhu a nie jeho prípustnosti.
- 138 Vzhľadom na všetky vyššie uvedené úvahy je potrebné zamietnuť námietky neprípustnosti podané Parlamentom a Radou v rozsahu, v akom sa týkajú návrhu na náhradu škody.

III — O dôvodnosti návrhu na náhradu škody

A — O podmienkach vzniku mimozmluvnej zodpovednosti Spoločenstva

- 139 Z ustálenej judikatúry vyplýva, že vznik mimozmluvnej zodpovednosti Spoločenstva z dôvodu protiprávneho konania jeho orgánov v zmysle článku 288 druhého odseku ES súvisí so splnením všetkých podmienok, a to protiprávnosti konania vytykaného inštitúciám, skutočnej existencie škody a existencie príčinnej súvislosti medzi tvrdeným konaním a uplatňovanou škodou [pozri rozsudok Súdneho dvora z 9. novembra 2006, Agraz a i./Komisia, C-243/05 P, Zb. s. I-10833, bod 26 a tam citovaná judikatúra, rozsudky Súdu prvého stupňa zo 16. novembra 2006, Masdar

(UK)/Komisia, T-333/03, Zb. s. II-4377, bod 59; Abad Pérez a i./Rada a Komisia, už citovaný v bode 132 vyššie, bod 97; É. R. a i./Rada a Komisia, už citovaný v bode 132 vyššie, bod 99, a z 12. septembra 2007, Nikolaou/Komisia, T-259/03, neuvverejnený v Zbierke, bod 37].

- ¹⁴⁰ Vzhľadom na kumulatívnu povahu týchto podmienok, ak nie je splnená čo len jedna z týchto podmienok, musí byť žaloba ako celok zamietnutá (pozri v tomto zmysle rozsudky Abad Pérez a i./Rada a Komisia, už citovaný v bode 132 vyššie, bod 99 a É. R. a i./Rada a Komisia, už citovaný v bode 132 vyššie, bod 101 a tam citovanú judikatúru).
- ¹⁴¹ Pokiaľ ide o prvú z týchto podmienok, vyžaduje sa, aby sa preukázalo dostatočne závažné porušenie právneho pravidla, ktorého cieľom je priznanie práv jednotlivcom (rozsudok Bergaderm a Goupil/Komisia, už citovaný v bode 134 vyššie, bod 42). Pokiaľ ide o požiadavku, podľa ktorej porušenie musí byť dostatočne závažné, rozhodujúce kritérium umožňujúce domnievať sa, že je splnená, je kritérium zjavného a závažného prekročenia hraníc stanovených na voľnú úvahu inštitúcie Spoločenstva. Ak táto inštitúcia disponuje iba výrazne obmedzenou, či dokonca nedisponuje nijakou mierou voľnej úvahy, na preukázanie dostatočne závažného porušenia môže postačovať samotné porušenie práva Spoločenstva (rozsudok Súdneho dvora z 10. decembra 2002, Komisia/Camar a Tico, C-312/00 P, Zb. s. I-11355, bod 54, rozsudky Súdu prvého stupňa z 12. júla 2001, Comafrika a Dole Fresh Fruit Europe/Komisia, T-198/95, T-171/96, T-230/97, T-174/98 a T-225/99, Zb. s. II-1975, bod 134; Abad Pérez a i./Rada a Komisia, už citovaný v bode 132 vyššie, bod 98, a É. R. a i./Rada a Komisia, už citovaný v bode 132 vyššie, bod 100).
- ¹⁴² Najprv je potrebné posúdiť dôvodnosť dôvodov založených na protiprávnosti, uvádzaných žalobcom vzhľadom na kritériá stanovené v bode 141 vyššie.

143 V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že v kontexte tejto veci prípadné dostatočne závažné porušenie predmetných právnych pravidiel musí spočívať na zjavnom a závažnom porušení hraníc širokej voľnej úvahy, ktorú má normotvorca Spoločenstva pri výkone právomocí v oblasti životného prostredia na základe článkov 174 ES a 175 ES (pozri v tomto zmysle a analogicky na jednej strane rozsudky Súdu prvého stupňa z 1. decembra 1999, Boehringer/Rada a Komisia, T-125/96 a T-152/96, Zb. s. II-3427, bod 74, a z 10. februára 2004, Afrikanische Frucht-Compagnie/Rada a Komisia, T-64/01 a T-65/01, Zb. s. II-521, bod 101 a tam citovanú judikatúru a na druhej strane rozsudky Súdu prvého stupňa z 11. septembra 2002, Pfizer Animal Health/Rada, T-13/99, Zb. s. II-3305, bod 166 a z 26. novembra 2002, Artegodan/Komisia, T-74/00, T-76/00, T-83/00 až T-85/00, T-132/00, T-137/00 a T-141/00, Zb. s. II-4945, bod 201). Výkon tejto diskrečnej právomoci totiž implikuje na jednej strane potrebu normotvorcu Spoločenstva predvídať a posudzovať ekologický, vedecký, technický a hospodársky vývoj komplexnej a neistej povahy a na druhej strane vytvorenie rovnováhy a voľbu tohto normotvorcu medzi rôznymi cieľmi, zásadami a záujmami uvedenými v článku 174 ES (pozri v tomto zmysle rozsudky Súdneho dvora zo 14. júla 1998, Safety Hi-Tech, C-284/95, Zb. s. I-4301, body 36 a 37, z 15. decembra 2005, Grécko/Komisia, C-86/03, Zb. s. I-10979, bod 88 a Arcelor Atlantique et Lorraine a i., už citovaný v bode 42 vyššie, body 57 až 59, pozri tiež analogicky rozsudok Chiquita Brands a i./Komisia, už citovaný v bode 132 vyššie, bod 228). To sa v napadnutej smernici prejavuje tým, že obsahuje ciele a dôvody existencie týchto cieľov, ktoré si navzájom čiastočne odporujú (pozri v tomto zmysle rozsudky Arcelor Atlantique et Lorraine a i., už citovaný v bode 42 vyššie, body 28 až 33 a Nemecko/Komisia, už citovaný v bode 114 vyššie, body 121 až 125 a 136 až 139).

144 V dôsledku toho je potrebné overiť, či údajné porušenie právnych pravidiel uvádzaných žalobcom spočíva v zjavnom a závažnom porušení hraníc širokej miery voľnej úvahy, ktorú má normotvorca Spoločenstva pri prijímaní napadnutej smernice.

145 Vzhľadom na to, že argumentácia žalobcu na podporu dvoch prvých dôvodov založených na protiprávnosti sa prelína vo veľmi veľkej miere, je potrebné ich skúmať spoločne.

B — *O existencii dostatočne závažného porušenia práva vlastniť majetok, slobody vykonávať hospodársku činnosť a zásady proporcionality*

1. Tvrdenia účastníkov konania

- ¹⁴⁶ Žalobca tvrdí, že sporné ustanovenia majú dosah na jeho právo vlastniť majetok a slobodu vykonávať hospodársku činnosť, ktoré predstavujú základné práva zaručené právnym poriadkom Spoločenstva, ako to už bolo potvrdené v článkoch 16 a 17 Charty základných práv Európskej únie vyhlásenej 7. decembra 2000 v Nice (Ú. v. EÚ C 364, s. 1). Opatrenia stanovujúce povinnosti podriaďujúce „využívanie vlastníctva“ niektorým podmienkam môžu totižto obmedziť výkon práva vlastniť majetok a v prípade, že tieto opatrenia zbavujú jednotlivca tohto výkonu, majú dosah na samotnú podstatu tohto práva.
- ¹⁴⁷ Žalobca uvádza, že sporné ustanovenia majú dosah, a to neproporcionálny, na podstatu jeho práva vlastniť majetok a slobodu vykonávať hospodársku činnosť tým, že ho nútia prevádzkovať zariadenia za hospodársky neúnosných podmienok. Na jednej strane tieto ustanovenia spôsobujú, že žalobca sa stane „kupujúcim ďalších kvót“ (pozri body 75 a 77 vyššie), keďže napriek ním vynaloženému úsiliu v minulosti a na rozdiel od podnikateľov v iných odvetviach pre neho nie je technicky možné znížiť v blízkej budúcnosti ešte viac svoje emisie CO₂ (pozri body 77 a 78 vyššie). Na druhej strane vzhľadom na osobitné podmienky hospodárskej súťaže v oceliarskom odvetví (pozri bod 79 vyššie) žalobca nie je schopný preniesť zvýšenie svojich výrobných nákladov na svojich zákazníkov (pozri bod 80 vyššie). V dôsledku toho mu vznikne strata a bude musieť naďalej prevádzkovať neefektívne a nerentabilné zariadenia v rámci vnútorného trhu alebo ich zatvoriť a previesť do krajín, ktoré neukladajú povinnosti znižovania emisií podľa Kjótskeho protokolu.
- ¹⁴⁸ Žalobca v replike uvádza, že napadnutá smernica spôsobuje skreslenie hospodárskej súťaže tromi spôsobmi. Po prvé, kým priemysel Spoločenstva podlieha záväzkom znižovania emisií CO₂ zvyšujúcim výrobné náklady, výrobné náklady v tretích krajinách

sa nemenia, ba dokonca klesajú z dôvodu projektov v rámci mechanizmu „čistého“ rozvoja stanoveného v Kjótskom protokole (pozri bod 5 vyššie). Po druhé v rámci vnútorného trhu dochádza k zvýšeniu výrobných nákladov v rôznej výške z dôvodu rozdielov medzi národnými cieľmi znižovania emisií a medzi národnými politikami pridelovania kvót. Po tretie iba výroba niektorých výrobkov, medzi ktoré patrí oceľ, je predmetom systému obchodovania s emisijnými kvótami. Podľa žalobcu sa všetkými výrobkami malo zaobchádzať rovnako, proporcionálne k množstvu vypusteného CO₂ a vzhľadom tak na proces výroby, ako aj na životný cyklus predmetného výrobku.

- 149 Žalobca tvrdí, že napadnutá smernica nie je schopná podnietiť prevádzkovateľov zariadení k znižovaniu emisií. Na jednej strane nepodporuje technickú inováciu, pretože stanovuje, že nové zariadenie dostanú kvóty v závislosti od ich skutočných potrieb, čo podnieti výrobcov k pokračovaniu prevádzkovania nerentabilných zariadení. Na druhej strane napadnutá smernica neodmeňuje zníženia emisií, vrátane značného úsilia o zníženie vynaloženého v európskom oceliarskom odvetví v minulosti. Naopak, zatvorenie neefektívneho zariadenia vedie k strate pridelených kvót, keďže tieto kvóty nemôžu byť prevedené na zariadenia so sídlom v inom členskom štáte (pozri body 83 až 85 vyššie). Výrobcovia surového železa alebo ocele sú tak odrádzaní od toho, aby znižovali svoje emisie alebo previedli svoju výrobu do efektívnejších zariadení a teda viac šetrnejších pre životné prostredie. Žalobca vzhľadom na toto závažné porušenie svojho práva vlastníť majetok, slobody vykonávať hospodársku činnosť a slobody usadiť sa pochybuje okrem toho o tom, že bude môcť byť dosiahnutý cieľ napadnutej smernice spočívajúci v znižovaní emisií skleníkových plynov a ochrane životného prostredia. Pokiaľ ide o oceliarske odvetvie, z dôvodu pokračujúcej prevádzky neefektívnych zariadení a prevodu výroby ocele do tretích krajín je pravdepodobné, že z celkového hľadiska sa nepodarí dosiahnuť žiadne zníženie emisií.

- 150 Podľa žalobcu z týchto úvah preukazujúcich porušenie jeho práva vlastníť majetok, slobody vykonávať hospodársku činnosť a slobody usadiť sa vyplýva, že sporné ustanovenia porušujú takisto zásadu proporcionality. Podľa tejto zásady zákonnosť aktov

a opatrení Spoločenstva je podriadená podmienke, aby tieto akty a opatrenia boli vhodné a potrebné na dosiahnutie cieľov legitímne sledovaných predmetnou právnou úpravou. Takisto článok 5 tretí odsek ES vyžaduje, aby právne akty Spoločenstva neprekračovali to, čo je potrebné na dosiahnutie cieľov Zmluvy ES. Okrem toho keď je možné vybrať si medzi viacerými vhodnými opatreniami, je potrebné použiť to, ktoré je čo najmenej obmedzujúce a uložené povinnosti nesmú byť neprimerané sledovaným cieľom. Zaradenie zariadení na výrobu surového železa alebo ocele do prílohy I napadnutej smernice je však od začiatku neschopné prispieť k dosahovaniu cieľov znižovania emisií a ochrany životného prostredia v napadnutej smernici a sporné ustanovenia ukladajú žalobcovi ťažkú a neproporcionálnu povinnosť, ohrozujúcu jeho samotnú existenciu (pozri body 147 až 149 vyššie).

151 Parlament a Rada namietajú proti tomu, že by napadnutá smernica mala dosah neproporcionálnym spôsobom na žalobcove právo vlastníť majetok a slobodu vykonávať hospodársku činnosť. Aj keby platilo, že povinnosti z toho vyplývajúce pre žalobcu predstavujú obmedzenia v tejto súvislosti, nemožno ich kvalifikovať ako neprimeraný a neúnosný dosah na tieto práva vzhľadom na cieľ všeobecného záujmu sledovaný napadnutou smernicou a systémom obchodovania s emisnými kvótami, ktorým je ochrana životného prostredia.

152 Z týchto dôvodov musia byť prvý a druhý dôvod zamietnuté ako nedôvodné.

2. Posúdenie Všeobecným súdom

153 Je potrebné najprv uviesť, že hoci právo vlastníť majetok a právo slobodného výkonu hospodárskej činnosti sú súčasťou základných zásad práva Spoločenstva, tieto zásady nie sú absolútnymi výsadami, ale musia sa vnímať vo vzťahu k ich úlohe v spoločnosti.

V dôsledku toho možno obmedziť výkon práva vlastníť majetok a slobodný výkon hospodárskej činnosti za podmienky, že tieto obmedzenia skutočne zodpovedajú cieľom všeobecného záujmu, ktoré sleduje Spoločenstvo, a že nie sú vzhľadom na sledovaný cieľ neprimeraným a neúnosným zásahom, ktorý by porušil samotnú podstatu takto zaručených práv (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora z 30. júna 2005, *Alessandrini a i./Komisia*, C-295/03 P, Zb. s. I-5673, bod 86 a tam citovanú judikatúru a rozsudok *Chiquita Brands a i./Komisia*, už citovaný v bode 132 vyššie, bod 220).

154 Pokiaľ ide konkrétnejšie o údajný dosah na právo vlastníť majetok, je potrebné konštatovať, že okrem veľmi všeobecného tvrdenia, podľa ktorého sporné ustanovenia spôsobujú, že žalobca nebude schopný prevádzkovať rentabilne svoje zariadenia na výrobu ocele so sídlom v rámci vnútorného trhu, žalobca neuviedol v akom rozsahu jeho právo vlastníť majetok týkajúce sa určitých hmotných alebo nehmotných statkov, ktoré sú súčasťou jeho výrobných prostriedkov, bude naozaj dotknuté, alebo zbavené svojej podstaty z dôvodu uplatnenia alebo prebratia uvedených ustanovení do vnútroštátneho práva. Žalobca neuviedol ani ktoré z týchto výrobných zariadení bude osobitne dotknuté spornými ustanoveniami a z akých dôvodov takáto dotknutosť existuje, vo vzťahu k individuálnej situácii každého z týchto zariadení na území, kde majú svoje sídlo a vo vzťahu k relevantnému NAP. V tejto súvislosti žalobca len uviedol veľmi široko, že nebude môcť zatvoriť niektoré neefektívne a nerentabilné zariadenia, aby nestratil jemu pridelené emisné kvóty bez toho, aby však vysvetlil v akej miere táto neexistencia účinnosti a rentability a z toho vyplývajúce hospodárske ťažkosti sú pripísateľné konkrétne uplatňovaniu sporných ustanovení ako takých. Podľa jeho vlastných tvrdení tieto hospodárske ťažkosti existovali už dávno pred vykonaním koncentrácie v roku 2001 (pozri bod 30 vyššie) a boli jedným z jej hospodárskych dôvodov.

155 Okrem toho pokiaľ ide o údajné porušenie práva vlastníť majetok a slobody vykonávať hospodársku činnosť ako celok, žalobca nedokázal ani vo svojich písomných podaniach ani na pojednávaní zrozumiteľne vysvetliť a podporiť konkrétnymi dôkazmi,

prečo a v akej miere by sa mal z dôvodu uplatňovania napadnutej smernice stať „kupujúcim ďalších kvót“ emisií, náklady na ktoré by nemohli byť prenesené na zákazníkov. Žalobca totiž netvrdí, že v priebehu prvého alokačného obdobia, ktoré sa skončilo v roku 2007 musel kupovať dodatočné emisné kvóty z dôvodu prípadnej nedostatočnosti kvót v jednom z jeho výrobných zariadení so sídlom na vnútornom trhu. Naopak na pojednávaní v odpovedi na otázku Všeobecného súdu žalobca uznal, že predal v roku 2006 prevyšujúce kvóty na trhu s emisiami a nadobudol z tohto dôvodu zisk 101 miliónov eur, o čom sa vykonal zápis v zápisnici z pojednávania. Zdá sa byť preto vylúčené, že by sporné ustanovenia ako celok mali nevyhnutne negatívne finančné dôsledky majúce dosah na právo žalobcu vlastníť majetok a na jeho slobodu vykonávať hospodársku činnosť.

- 156 Je potrebné konštatovať navyše, že žalobca netvrdil v rámci svojho návrhu na náhradu škody, že niektoré z jeho výrobných zariadení v rámci vnútorného trhu utrpeli straty z dôvodu uplatnenia sporných ustanovení a nepredložil presné čísla týkajúce sa vývoja ziskovosti týchto zariadení odvtedy, čo je funkčný systém obchodovania s emisnými kvótami. Žalobca ani neupresnil na jednej strane spôsob, akým sa každé z týchto zariadení prispôbilo rôznym cieľom zníženia emisií v dotknutých členských štátoch, z ktorých niektoré, ako Španielske kráľovstvo, majú dokonca možnosť zvýšiť emisie v súlade s rozhodnutím 2002/358 a plánom rozdelenia nákladov a na druhej strane sa ani nevyjadril k otázke, či kontingent emisných kvót, na ktorý si môže nárokovať pre tieto zariadenia na základe rôznych NAP je dostatočný alebo nie. Napokon, aj keby platilo, že rôzne NAP a národné ciele znižovania môžu mať dosah na práva žalobcu, neuviedol ani nepreukázal, že tento dosah je pripísateľný sporným ustanoveniam ako takým a nie vnútroštátnej právnej úprave, ktorú členské štáty prijali pri výkone svojej voľnej úvahy pri preberaní napadnutej smernice na základe článku 249 tretieho odseku ES.

- 157 Pokiaľ ide o tvrdenie žalobcu, podľa ktorého výrobcovia ocele nie sú schopní z technických a hospodárskych dôvodov ďalej znižovať svoje emisie CO₂, postačuje uviesť,

že kritérium č. 3 prílohy III napadnutej smernice núti členské štáty na účely určenia množstva emisných kvót, ktoré sa majú prideliť, zohľadňovať potenciál, vrátane technologického potenciálu, znižovania emisie vyplývajúcej z činností, na ktoré sa vzťahuje systém obchodovania s emisnými kvótami (pozri v tomto zmysle návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Poyares Maduro vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok Arcelor Atlantique et Lorraine a i., už citovaný v bode 42 vyššie, bod 57). Z toho vyplýva, že pri prideľovaní kvót rôznym priemyselným odvetviam, ako aj prevádzkovateľom zariadení týchto odvetví musia členské štáty zohľadňovať potenciál znižovania vo všetkých týchto odvetviach a v prípade všetkých týchto prevádzkovateľov, vrátane potenciálu znižovania v oceliarskom odvetví a v prípade výrobcov surového železa alebo ocele. Okrem toho podľa kritéria č. 7 prílohy III napadnutej smernice „[NAP] môže umožňovať včasnú akciu [môže zohľadňovať už skôr prijaté opatrenia — *neoficiálny preklad*] [na znižovanie emisií] a musí obsahovať informácie o spôsobe, akým sa bude včasná akcia zohľadňovať [akým sa to zohľadní — *neoficiálny preklad*]“, takže členské štáty majú prinajmenšom možnosť zohľadniť už vynaložené úsilie o zníženie v odvetví a v prípade predmetných prevádzkovateľov. Preto prípadné nedostatočné zohľadnenie tejto schopnosti znižovania členským štátom v rámci jeho právnej úpravy preberajúcej napadnutú smernicu nemôže byť pripísané sporným ustanoveniam.

158 Za týchto okolností sa javí byť vylúčené, že by sporné ustanovenia mali dosah na právo žalobcu vlastniť majetok a na jeho slobodu vykonávať hospodársku činnosť, alebo dokonca že by mu tento údajný dosah mohol spôsobiť škodu. Je preto potrebné dospieť k záveru, že žalobca nepreukázal dostatočne závažné porušenie, ani neproporcionálne obmedzenie týchto práv spornými ustanoveniami, ani že by toto údajné porušenie mohlo byť dôvodom jemu vzniknutej škody.

159 Okrem toho, pokiaľ ide o to, že žalobca sa odvoláva na porušenie zásady proporcionality ako na dôvod samostatnej protiprávnosti, z úvah uvedených v bodoch 154 až 158 vyššie už vyplýva, že nepreukázal existenciu závažnej a neproporcionálnej povinnosti, ktorá mu údajne vznikla. Takisto bez toho, aby bolo potrebné skúmať dôvodnosť tvrdení týkajúcich sa rôznych dysfunkcií systému obchodovania s emisnými kvótami (pozri body 149 a 150 vyššie), musí byť zamietnuté ako zjavne nedôvodné

hlavné tvrdenie žalobcu podľa ktorého účasť výrobcov ocele, ako väčších priemyselných subjektov vypúšťajúcich CO₂, nie je spôsobilá alebo vhodná na dosiahnutie hlavného cieľa napadnutej smernice, ktorým je chrániť životné prostredie znížením emisií skleníkových plynov. Napokon žalobca v každom prípade nepreukázal, že by systém obchodovania s emisnými kvótami ako taký bol zjavne nevhodný na dosiahnutie cieľa zníženia emisií CO₂ a že normotvorca Spoločenstva by tým zjavne a závažne porušil hranice svojej širokej voľnej úvahy.

- 160 Z týchto dôvodov je potrebné zamietnuť dôvody týkajúce sa protiprávnosti založené na dostatočne závažnom porušení práva vlastníť majetok, slobody vykonávať hospodársku činnosť a zásady proporcionality ako nedôvodné.

C — O existencii dostatočne závažného porušenia zásady rovnosti zaobchádzania

1. Tvrdenia účastníkov konania

- 161 Žalobca tvrdí, že sporné ustanovenia porušujú zásadu rovnosti zaobchádzania.

- 162 Na jednej strane sú konkurenčné odvetvia neželezných kovov a chemických výrobkov vylúčené z pôsobnosti napadnutej smernice bez akéhokoľvek objektívneho odôvodnenia, hoci tiež vypúšťajú porovnateľné emisie CO₂, ba priam ešte vyššie ako oceliarske odvetvie. V tejto súvislosti žalobca namieta proti tomu, že by zaradenie odvetvia chemických výrobkov s veľkým počtom zariadení do systému obchodovania s emisnými kvótami viedlo k značnej administratívnej záťaži. Potreba dodatočného

administratívneho úsilia nemôže ako taká odôvodniť také závažné skreslenie hospodárskej súťaže, aké existuje v predmetnom prípade. Okrem toho v súlade s pôvodným návrhom mali byť zaradené prinajmenšom veľké zariadenia na výrobu základných chemických výrobkov s veľkými množstvami emisií. Pokiaľ ide o vylúčenie odvetvia neželezných kovov, ako je hliník (odôvodnenie č. 15 napadnutej smernice), Parlament a Rada dokonca ani nenavrhlí odôvodnenie tejto nerovnosti zaobchádzania. Napokon žiadne iné opatrenie nebolo uložené týmto konkurenčným odvetviam, aby sa zľahčili vyššie uvedené skreslenia hospodárskej súťaže. Na druhej strane to, že sa bez objektívneho odôvodnenia zaobchádzalo s oceliarskym odvetvím a ostatnými odvetviami, na ktoré sa vzťahuje príloha I napadnutej smernice, rovnakým spôsobom, porušuje zásadu rovnosti zaobchádzania, keďže tieto odvetvia sa nachádzajú v rôznych situáciách. „Slepá ulička“ výrobcov surového železa alebo ocele (pozri body 76 a nasl. vyššie) ich totiž odlišuje od situácie týchto iných odvetví a uvádza ich do postavenia „prirodzeného porazeného“ spomedzi všetkých účastníkov systému obchodovania s emisnými kvótami.

163 Žalobca v replike uvádza, že odvetvia neželezných kovov a chemických výrobkov sú porovnateľné s oceliarskym odvetvím a že existujú, ako to potvrdzuje prax Komisie v oblasti koncentrácií, vzťahy hospodárskej súťaže medzi týmito rôznymi odvetviami. Takto teda veľkí výrobcovia automobilov nahrádzajú čoraz častejšie oceľ hliníkom v prípade „vonkajších dielov“ ako motor, kapota a dvere. Okrem toho na trhu nealkoholických nápojov sú oceľové plechovky čoraz viac nahrádzané hliníkovými a plastovými fľašami. Okrem toho samotná skutočnosť, že celkové množstvo emisií CO₂ oceliarskeho odvetvia je vyššie ako odvetvia hliníka a plastov nepostačuje sama o sebe na odlíšenie týchto odvetví, keďže iné odvetvia s úrovňou emisií nižšou ako je úroveň v prípade chemických výrobkov, teda odvetvia skla, keramických výrobkov a stavebných materiálov, ako aj odvetvie papiera a tlačiarenské odvetvie sú takisto zaradené do prílohy I napadnutej smernice. Práve z dôvodu porovnateľnosti týchto odvetví totiž Parlament navrhol zaradiť „zariadenia na výrobu a spracovanie hliníka“ a „chemický priemysel“ do napadnutej smernice. Napokon to, že odvetvie hliníka je nepriamo dotknuté napadnutou smernicou z dôvodu zvýšenia ceny elektriny nepostačuje na jeho odlíšenie od odvetvia ocele, ktoré znáša taký istý druh dôsledkov.

- 164 Podľa žalobcu sa nemožno odvolávať v tejto súvislosti na článok 24 napadnutej smernice. Jednostranné zaradenie iných činností a zariadení do systému obchodovania s emisnými kvótami podľa tohto ustanovenia je len možnosť a nie povinnosť pre členské štáty a podlieha schváleniu Komisie v závislosti od rôznych kritérií. V každom prípade prípadné zaradenie — neisté — konkurenčných odvetví oceliarskeho odvetvia členskými štátmi je možné len od roku 2008 a nemôže preto napraviť porušenie zásady rovnosti zaobchádzania počas prvého alokačného obdobia. Napokon objektívne odôvodnenie pre túto nerovnosť zaobchádzania by aj tak zlyhalo, keďže sporné ustanovenia nie sú ani potrebné ani proporcionálne vo vzťahu k sledovanému cieľu ochrany životného prostredia.
- 165 Žalobca na pojednávaní a vo svojich pripomienkach k dôsledkom vyplývajúcim z rozsudku Súdneho dvora Arcelor Atlantique et Lorraine a i. (už citovaného v bode 42 vyššie) zopakoval a doplnil svoje tvrdenia, pokiaľ ide o porušenie zásady rovnosti zaobchádzania.
- 166 Parlament, Rada a Komisia navrhujú tento dôvod zamietnuť, keďže Súdny dvor už s konečnou platnosťou o tejto otázke v tomto zmysle rozhodol v rozsudku Arcelor Atlantique et Lorraine a i., už citovanom v bode 42 vyššie.

2. Posúdenie Všeobecným súdom

- 167 Je potrebné najprv pripomenúť, že tento dôvod týkajúci sa protiprávnosti, založený na dostatočne závažnom porušení zásady rovnosti zaobchádzania, je rozdelený na dve časti, teda na jednej strane ide o údajnú nerovnosť zaobchádzania s porovnateľnými situáciami a na druhej strane o údajné rovnaké zaobchádzanie s rôznymi situáciami.

168 Pokiaľ ide o prvú časť, je potrebné odkázať na body 25 a nasl. rozsudku Arcelor Atlantique et Lorraine a i. (už citovaného v bode 42 vyššie), v ktorých Súdny dvor rozhodol takto:

„O rozdielnom zaobchádzaní s porovnateľnými situáciami

25 Predpokladom porušenia zásady rovnosti zaobchádzania z dôvodu rozdielného zaobchádzania je, že uvedené situácie sú porovnateľné vzhľadom na všetky okolnosti, ktoré ich charakterizujú.

26 Okolnosti, ktoré charakterizujú rozdielne situácie a tým ich porovnateľný charakter, je potrebné určiť a posúdiť najmä s ohľadom na predmet a cieľ aktu Spoločenstva, ktorý vytvára predmetný rozdiel. Okrem toho treba zohľadniť zásady a ciele oblasti, do ktorej patrí predmetný akt (pozri v tomto zmysle rozsudky [Súdneho dvora] z 27. októbra 1971, Rheinmühlen Düsseldorf, 6/71, Zb. s. 823, bod 14; z 19. októbra 1977, Ruckdeschel a i., 117/76 a 16/77, Zb. s. 1753, bod 8; z 5. októbra 1994, Nemecko/Rada, C-280/93, Zb. s. I-4973, bod 74, ako aj z 10. marca 1998, T. Port, C-364/95 a C-365/95, Zb. s. I-1023, bod 83).

27 V prejednávanej veci je potrebné posúdiť platnosť [napadnutej smernice], pokiaľ ide o zahrnutie oceľiarskeho odvetvia do jej pôsobnosti a o vylúčenie chemického odvetvia a odvetvia neželezných kovov, do ktorých patria podľa písomných pripomienok... odvetvia plastov a hliníka, z jej pôsobnosti.

28 Podľa svojho prvého článku má [napadnutá smernica] za cieľ vytvoriť systém obchodovania s emisnými kvótami... Ako vyplýva z bodov 4.2 a 4.3 zelenej knihy [z 8. marca 2000 o obchodovaní s emisiami skleníkových plynov v Európskej únii

— *neoficiálny preklad*], Spoločenstvo malo v úmysle vytvoriť touto smernicou taký systém na úrovni podnikov, ktorý sa bude týkať hospodárskych činností.

29 Podľa svojho odôvodnenia č. 5 má [napadnutá smernica] za cieľ vytvoriť tento systém a tým prispievať k účinnejšiemu plneniu záväzkov Spoločenstva a jeho členských štátov podľa Kjótskeho protokolu, ktorý sa týka zníženia emisií skleníkových plynov do atmosféry na úroveň, ktorá zabráni nebezpečnému antropogénnemu zasahovaniu do klimatického systému a ktorého konečným cieľom je ochrana životného prostredia.

30 Politika Spoločenstva v oblasti životného prostredia, do ktorej patrí predmetný právny akt vo veci samej a ktorej jedným z hlavných cieľov je ochrana životného prostredia, má podľa článku 174 ods. 2 ES za cieľ vysokú úroveň ochrany a vychádza najmä zo zásad predchádzania škodám, prevencie a znečisťovateľ platí (pozri rozsudky [Súdneho dvora] z 5. mája 1998, National Farmers' Union a i., C-157/96, Zb. s. I-2211, bod 64, ako aj z 1. apríla 2008, Parlament/Komisia, C-14/06 a C-295/06, [Zb. s. I-1649], bod 75 a [tam] citovanú judikatúru).

...

34 Z toho vyplýva, že vzhľadom na predmet [napadnutej smernice], jej ciele uvedené v bode 29 tohto rozsudku, ako aj zásady, na ktorých je založená politika Spoločenstva v oblasti životného prostredia, sú rôzne zdroje emisií skleníkových plynov súvisiacich s hospodárskou činnosťou v zásade v porovnateľnej situácii, pretože každá emisia skleníkových plynov môže prispieť k nebezpečnému narušeniu klimatického systému a každé hospodárske odvetvie vypúšťajúce takéto plyny môže prispieť k fungovaniu systému obchodovania s kvótami.

35 Navyše treba zdôrazniť, že na jednej strane odôvodnenie č. 25 [napadnutej smernice] stanovuje, že politiky a opatrenia by sa mali uplatňovať vo všetkých sektoroch hospodárstva Európskej únie, aby došlo k podstatnému zníženiu emisií, a na druhej strane článok 30 [napadnutej smernice] stanovuje revíziu smernice, aby boli do jej pôsobnosti zahrnuté ďalšie odvetvia.

36 Z toho vyplýva, že pokiaľ ide o porovnateľnosť situácií v predmetných odvetviach z hľadiska [napadnutej smernice], prípadná existencia konkurenčného vzťahu medzi týmito odvetviami nevytvára rozhodujúce kritérium...

37 ... na účely posúdenia porovnateľnosti odvetví tiež nie je podstatné množstvo CO₂ produkovaného každým z týchto odvetví s ohľadom najmä na ciele [napadnutej smernice] a fungovanie systému obchodovania s kvótami, ako sú uvedené v bodoch 31 až 33 tohto rozsudku.

38 Oceliarske odvetvie, chemické odvetvie a odvetvie neželezných kovov sa tak na účely posúdenia platnosti [napadnutej smernice] z hľadiska zásady rovnosti zaobchádzania nachádzajú v porovnateľnej situácii, pričom sa s nimi zaobchádza rozdielne.

O znevýhodnení vyplývajúcom z rozdielneho zaobchádzania s porovnateľnými situáciami

39 Aby bolo... možné vytknúť normotvorcovi Spoločenstva porušenie zásady rovnosti zaobchádzania, je potrebné, aby zaobchádzal s porovnateľnými situáciami rozdielne a tým znevýhodnil určité osoby v porovnaní s inými (pozri rozsudky [Súdneho dvora] z 13. júla 1962, Klöckner-Werke a Hoesch/Vysoký úrad, 17/61 a 20/61, Zb. s. 615, 652; z 15. januára 1985, Finsider/Komisija, 250/83, Zb. s. 131,

bod 8, ako aj z 22. mája 2003, Connect Austria, C-462/99, Zb. 2003 s. I-5197, bod 115).

...

- 42 Podriadenie určitých odvetví... systému obchodovania s kvótami... znamená v prípade dotknutých prevádzkovateľov jednak povinnosť mať povolenie na emisie skleníkových plynov a jednak povinnosť vrátiť pod hrozbou peňažných sankcií množstvo kvót, ktoré zodpovedá celkovým emisiám ich zariadení v priebehu stanoveného obdobia. Ak emisie zariadení prekračujú množstvá pridelené v rámci národného alokačného plánu kvót, je daný prevádzkovateľ povinný zadovážiť si dodatočné kvóty prostredníctvom systému obchodovania s kvótami.
- 43 Naopak, rovnaké právne povinnosti týkajúce sa zníženia emisií skleníkových plynov neexistujú na úrovni Spoločenstva v prípade prevádzkovateľov zariadení, ktoré nepatria do prílohy I [napadnutej smernice]. Preto zahrnutie hospodárskej činnosti do pôsobnosti [napadnutej smernice] vytvára v prípade príslušných prevádzkovateľov nevýhodu v porovnaní s prevádzkovateľmi vykonávajúcimi činnosť, ktoré tam nepatria.
- 44 Pokiaľ podriadenie takémuto systému... nespôsobuje nevyhnutne a systematicky nepriaznivé hospodárske následky, nemožno na základe tohto jediného dôvodu poprieť existenciu nevýhody, pretože nevýhoda, ktorú treba zohľadniť z hľadiska zásady rovnosti zaobchádzania, môže mať aj takú povahu, že rozdiel v zaobchádzaní ovplyvňuje právnu situáciu dotknutej osoby.

45 Okrem toho... nevýhodu, ktorú utrpeli prevádzkovatelia zariadení patriacich do odvetví, na ktoré sa vzťahuje [napadnutá smernica], nemožno kompenzovať vnútroštátnymi opatreniami, ktoré nie sú stanovené právom Spoločenstva.

O odôvodnení rozdielu v zaobchádzaní

46 K porušeniu zásady rovnosti zaobchádzania však nedôjde, pokiaľ sa ukáže, že rozdiel v zaobchádzaní medzi oceľiarskym odvetvím na jednej strane a chemickým odvetvím a odvetvím neželezných kovov na druhej strane je odôvodnený.

47 Rozdiel v zaobchádzaní je odôvodnený, ak je založený na objektívnom a primeranom kritériu, to znamená ak je v súlade s právne prípustným cieľom sledovaným predmetnou právnou úpravou a tento rozdiel je primeraný cieľu, ktorý príslušné zaobchádzanie sleduje (pozri v tomto zmysle rozsudky [Súdneho dvora] z 5. júla 1977, *Bela-Mühle Bergmann*, 114/76, Zb. s. 1211, bod 7; z 15. júla 1982, *Edeka Zentrale AG*, 245/81, Zb. s. 2745, body 11 a 13; z 10. marca 1998, *Nemecko/Rada*, C-122/95, Zb. s. I-973, body 68 a 71, ako aj z 23. marca 2006, *Unitymark a North Sea Fishermen's Organisation*, C-535/03, Zb. s. I-2689, body 53, 63, 68 a 71).

48 Keďže ide o právny akt Spoločenstva, prináleží normotvorcovi Spoločenstva preukázať existenciu objektívnych kritérií predložených ako odôvodnenie a poskytnúť Súdnemu dvoru dôkazy nevyhnutné na preverenie existencie uvedených kritérií (pozri v tomto zmysle rozsudky [Súdneho dvora] z 19. októbra 1977, *Moulines et Huileries de Pont-à-Mousson a Providence agricole de la Champagne*, 124/76 a 20/77, Zb. s. 1795, bod 22, ako aj z 10. marca 1998, *Nemecko/Rada*, už citovaný, bod 71).

...

- 57 Súdny dvor uznal, že normotvorca Spoločenstva má pri výkone právomocí, ktoré sú mu zverené, širokú mieru voľnej úvahy, keď jeho konanie predpokladá rozhodnutia politického, ekonomického alebo sociálneho charakteru a keď má vykonať komplexné posúdenia a vyhodnotenia (pozri rozsudok z 10. januára 2006, IATA a ELFAA, C-344/04, Zb. s. I-403, bod 80). Okrem toho v prípade, že má reštrukturalizovať alebo vytvoriť zložitý systém, môže si zvoliť, že bude postupovať po etapách (pozri v tomto zmysle rozsudky [Súdneho dvora] z 29. februára 1984, Rewe-Zentrale, 37/83, Zb. s. 1229, bod 20; z 18. apríla 1991, Assurances du crédit/Rada a Komisia, C-63/89, Zb. s. I-1799, bod 11, ako aj z 13. mája 1997, Nemecko/Parlament a Rada, C-233/94, Zb. s. I-2405, bod 43) a najmä podľa získanej skúsenosti.
- 58 Aj v prípade takejto právomoci je však normotvorca Spoločenstva povinný odôvodniť svoj výber objektívnymi a primeranými kritériami vo vzťahu k cieľu, ktorý predmetná právna úprava sleduje (pozri v tomto zmysle rozsudky [Súdneho dvora] z 15. septembra 1982, Kind/EHS, 106/81, Zb. s. 2885, body 22 a 23, ako aj Sermide, už citovaný, bod 28), berúc do úvahy všetky skutočnosti, ale aj technické a vedecké údaje, ktoré sú k dispozícii v čase prijímania predmetného aktu (pozri v tomto zmysle rozsudok [Súdneho dvora] zo 14. júla 1998, Safety Hi-Tech, C-284/95, Zb. s. I-4301, bod 51).
- 59 Pri výkone svojej voľnej úvahy má normotvorca Spoločenstva nad rámec hlavného cieľa spočívajúceho v ochrane životného prostredia prihliadať na jestvujúce záujmy (pokiaľ ide o opatrenia v oblasti poľnohospodárstva, pozri rozsudky [Súdneho dvora] z 10. marca 2005, Tempelman a van Schaijk, C-96/03 a C-97/03, Zb. s. I-1895, bod 48, ako aj z 12. januára 2006, Agrarproduktion Staebelow, C-504/04, Zb. s. I-679, bod 37). Pri posudzovaní obmedzení spojených s rôznymi možnými opatreniami treba zohľadniť, že ak význam sledovaných cieľov odôvodňuje pre určité subjekty negatívne hospodárske dôsledky, a to aj značné (pozri v tomto zmysle rozsudky [Súdneho dvora] z 13. novembra 1990, Fedesa a i., C-331/88, Zb. s. I-4023, body 15 až 17, ako aj z 15. decembra 2005, Grécko/Komisia, C-86/03, Zb. s. I-10979, bod 96), výkon voľnej úvahy normotvorcom Spoločenstva nemôže

viesť k výsledkom, ktoré sú zjavne menej primerané ako výsledky, ktoré možno dosiahnuť prostredníctvom opatrení tiež primeraných týmto cieľom.

- 60 V prejednáwanej veci platí, jednak že systém obchodovania s kvótami zavedený [napadnutou smernicou] je novým a zložitým systémom, ktorého zavedenie a fungovanie by mohlo byť zapojením príliš veľkého počtu účastníkov narušené, a jednak že pôvodné ohraničenie pôsobnosti [napadnutej smernice] bolo diktované cieľom spočívajúcim v dosiahnutí kritického počtu účastníkov potrebného na vytvorenie tohto systému.
- 61 Vzhľadom na novosť a zložitosť uvedeného systému patrili pôvodné ohraničenie pôsobnosti [napadnutej smernice] a prijatý postupný prístup založený najmä na skúsenosti získanej počas prvej etapy jeho realizácie s cieľom nenarušiť zavedenie tohto systému do miery voľnej úvahy normotvorcu Spoločenstva.
- 62 V tejto súvislosti treba uviesť, že ak sa normotvorca Spoločenstva mohol pri zavedení systému obchodovania s kvótami legitímne opierať o takýto postupný prístup, je povinný najmä s ohľadom na ciele [napadnutej smernice] a politiku Spoločenstva v oblasti životného prostredia pristúpiť k revízií zavedených opatrení, predovšetkým pokiaľ ide o odvetvia, na ktoré sa vzťahuje [napadnutá smernica], v primeraných intervaloch, ako to okrem iného stanovuje článok 30 tejto smernice.
- 63 ... voľná úvaha, ktorou disponoval normotvorca Spoločenstva, pokiaľ ide o postupný prístup, ho [však] s ohľadom na zásadu rovnosti zaobchádzania nezbavovala povinnosť použiť na určenie odvetví, ktoré považoval za spôsobilé patriť od začiatku do pôsobnosti [napadnutej smernice], objektívne kritériá založené na dostupných technických a vedeckých údajoch v čase prijímania tejto smernice.

- 64 V prvom rade, čo sa týka chemického odvetvia, z vývoja [napadnutej smernice] vyplýva, že obsahuje veľmi vysoký počet zariadení, okolo 34 000, a to nielen pokiaľ ide o emisie, ktoré vypúšťajú, ale aj pokiaľ ide o množstvo zariadení skutočne zahrnutých do pôsobnosti [napadnutej smernice], ktorých je okolo 10 000.
- 65 Zahrnutie tohto odvetvia do pôsobnosti [napadnutej smernice] by teda tak skomplikovalo správu a administratívnu záťaž systému obchodovania s kvótami, že nemožno vylúčiť možnosť narušenia fungovania tohto systému počas jeho zavedenia z dôvodu tohto zahrnutia. Navyše normotvorca Spoločenstva sa mohol domnievať, že na účely uskutočnenia cieľa [napadnutej smernice] prevládajú výhody vylúčenia celého odvetvia na začiatku zavedenia systému obchodovania s kvótami nad výhodami jeho zahrnutia. Z toho vyplýva, že normotvorca Spoločenstva z pohľadu práva dostatočne preukázal, že na účely vylúčenia celého chemického odvetvia z pôsobnosti [napadnutej smernice] v prvej etape zavádzania systému obchodovania s kvótami sa opieral o objektívne kritériá.
- 66 Tvrdenie žalobcov... podľa ktorého by zahrnutie podnikov z uvedeného odvetvia, ktoré vypúšťajú množstvo CO₂ presahujúce určitú prahovú hodnotu, do pôsobnosti [napadnutej smernice] nepredstavovalo z administratívneho hľadiska problémy, uvedené posúdenie nespochybňuje.

...

- 69 Vzhľadom na uvedené a na postupný prístup, na ktorom je založená [napadnutá smernica], možno v priebehu prvej etapy zavádzania systému obchodovania s kvótami považovať rozdielne zaobchádzanie s chemickým odvetvím v porovnaní s oceliarskym odvetvím za odôvodnené.

- 70 V druhom rade, čo sa týka odvetvia neželezných kovov... pri príprave a prijímaní [napadnutej smernice]... priame emisie tohto odvetvia sa v roku 1990 zvýšili na 16,2 milióna ton CO₂, zatiaľ čo oceliarske odvetvie vypúšťalo 174,8 milióna ton.
- 71 Normotvorca Spoločenstva nebol vzhľadom na svoj úmysel obmedziť pôsobnosť [napadnutej smernice] tak, aby nebola zahrnutím príliš veľkého počtu účastníkov narušená administratívna uskutočniteľnosť systému obchodovania s kvótami v prvej etape zavádzania, povinný použiť len jediný nástroj spočívajúci v zavedení prahovej hodnoty emisií pre každé hospodárske odvetvie vypúšťajúce CO₂, aby uskutočnil sledovaný cieľ. Za okolností, aké vládli v čase prijímania [napadnutej smernice], mohol pri zavádzaní tohto systému platne odvetvovo obmedziť pôsobnosť tejto smernice bez toho, aby prekročil hranice svojej voľnej úvahy.
- 72 Rozdielna úroveň priamych emisií medzi týmito dvoma dotknutými odvetviami je podstatná v tom zmysle, v akom možno považovať rozdielne zaobchádzanie s týmito odvetviami počas prvej etapy zavádzania systému obchodovania s emisnými kvótami s ohľadom na postupný prístup, na ktorom je založená [napadnutá smernica], za odôvodnené bez toho, aby mal normotvorca Spoločenstva povinnosť zohľadniť nepriame emisie rôznych odvetví.
- 73 Preto treba konštatovať, že normotvorca Spoločenstva neporušil zásadu rovnosti zaobchádzania v dôsledku rozdielneho zaobchádzania s porovnateľnými situáciami tým, že z pôsobnosti [napadnutej smernice] vylúčil chemické odvetvie a odvetvie neželezných kovov.“
- 169 Keďže dôvody už citovaného rozsudku Súdneho dvora poskytujú úplnú odpoveď na prvú časť tohto dôvodu týkajúceho sa protiprávnosti, založeného na neexistencii odôvodnenia nerovnosti zaobchádzania medzi oceliarskym odvetvím a odvetviami neželezných kovov a chemických výrobkov, je potrebné zamietnuť túto časť žalobného dôvodu ako nedôvodnú.

- 170 Pokiaľ ide o druhú časť, založenú na neexistencii odôvodnenia rovnosti zaobchádzania medzi oceliarskym odvetvím a inými odvetviami uvedenými v prílohe I napadnutej smernice, hoci na rozdiel od týchto iných odvetví je oceliarske odvetvie „prirodzeným porazeným“ nachádzajúcim sa v „slepej uličke“, postačuje konštatovať, že z hľadiska všeobecného cieľa ochrany životného prostredia znížením emisií skleníkových plynov a zásady znečisťovateľ platí, sa nachádzajú všetky tieto odvetvia v porovnateľnej situácii (pozri v tomto zmysle a analogicky rozsudok Arcelor Atlantique et Lorraine a i., už citovaný v bode 42 vyššie, body 29 až 38). Okrem toho vyplýva z bodov 112 až 116 vyššie, že žalobca nepreukázal, že oceliarske odvetvie sa nachádza v osobitnej situácii, ktorá ho odlišuje od všetkých ostatných odvetví zahrnutých do prílohy I napadnutej smernice (pozri tiež v tomto zmysle návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Poiares Maduro vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok Arcelor Atlantique et Lorraine a i., už citovaný v bode 157 vyššie, bod 57).
- 171 V dôsledku toho musí byť dôvod týkajúci sa protiprávnosti založený na dostatočne závažnom porušení zásady rovnosti zaobchádzania zamietnutý v celosti ako nedôvodný.

D — O existencii dostatočne závažného porušenia slobody usadiť sa

1. Tvrdenia účastníkov konania

- 172 Žalobca tvrdí, že sporné ustanovenia závažne porušujú jeho slobodu usadiť sa na základe článku 43 prvého odseku ES.
- 173 Zákaz obmedziť slobodu usadiť sa nevzťahuje len na štátne opatrenia, ale je záväzný ako právna zásada aj pre Spoločenstvo. Cieľom článkov 39 ES a 43 ES je totiž vykonať základnú zásadu zakotvenú v článku 3 ods. 1 písm. c) ES, podľa ktorej na účely uvedené v článku 2 ES akcia Spoločenstva zahŕňa zrušenie prekážok medzi členskými

štátmi voľného pohybu osôb a služieb. Okrem toho inštitúcie Spoločenstva sú tiež povinné rešpektovať slobodu obchodu, základnú zásadu spoločného trhu, z ktorej vyplýva sloboda usadiť sa. Žalobca tvrdí, že článok 43 ES zaručuje, že podniky si môžu voľne vybrať podľa hospodárskych kritérií umiestnenie svojej výroby na spoločnom trhu. Táto základná sloboda takisto zakazuje vytváranie prekážok v členskom štáte pôvodu, ktoré by bránili delokalizáciám podnikov do iného členského štátu, v opačnom prípade by boli práva zaručené článkom 43 ES zbavené svojej podstaty.

- 174 Sporné ustanovenia však majú dosah na právo žalobcu previesť svoju výrobu z menej rentabilného zariadenia v členskom štáte do iného viac rentabilného zariadenia v inom členskom štáte, a to tým, že nezaručujú súčasný prevod kvót pridelených výrobnému zariadeniu, ktoré má byť zatvorené a prevedené (pozri body 149 a nasl. vyššie). Takto teda, a bez toho, aby v tejto súvislosti existovalo objektívne odôvodnenie, žalobca by musel pokračovať v prevádzke výrobných kapacít, ktoré sú menej rentabilné len s cieľom, aby nestratil tieto kvóty. Toto obmedzenie jeho slobody usadiť sa je neproporcionálne vzhľadom na nevhodnú povahu napadnutej smernice na dosiahnutie sledovaného cieľa ochrany životného prostredia (pozri bod 149 vyššie) a základný význam výkonu slobody usadiť sa na účely realizácie vnútorného trhu.

- 175 Parlament a Rada navrhujú zamietnutie tohto dôvodu.

2. Posúdenie Všeobecným súdom

- 176 Žalobca týmto dôvodom tvrdí v podstate, že vzhľadom na slobodu usadiť sa v zmysle článku 43 ES, v spojení s článkom 3 ods. 1 písm. c) ES, široká voľná úvaha normotvorcu Spoločenstva na základe článkov 174 ES a 175 ES (pozri bod 143 vyššie) je obmedzená tak, že tento normotvorca nemôže legálne upustiť od toho, aby sám upravil v rámci napadnutej smernice prijatej na základe článku 175 ods. 1 ES problematiku

voľného cezhraničného prevodu emisných kvót v rámci skupiny podnikov a nemôže teda vyhradiť členským štátom na účely prebratia uvedenej smernice veľkú mieru voľnej úvahy, čo vedie k prijatiu rôznych národných pravidiel, ktoré môžu vytvárať protiprávne prekážky vo vzťahu k slobode usadiť sa.

177 V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že z ustálenej judikatúry vyplýva, že inštitúcie Spoločenstva musia rovnako ako členské štáty dodržiavať základné slobody, akou je sloboda usadiť sa, ktoré slúžia na dosiahnutie jedného z podstatných cieľov Spoločenstva, najmä cieľa realizácie vnútorného trhu zakotveného v článku 3 ods. 1 písm. c) ES (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora z 29. februára 1984, Rewe-Zentrale, 37/83, Zb. s. 1229, bod 18).

178 Z tejto všeobecnej povinnosti však nevyplýva, že by bol normotvorca Spoločenstva povinný upraviť predmetnú záležitosť takým spôsobom, aby právna úprava Spoločenstva, osobitne ak je vo forme smernice v zmysle článku 249 tretieho odseku ES, poskytovala vyčerpávajúce a konečné riešenie určitých problémov, ktoré vznikli vzhľadom na realizáciu vnútorného trhu, alebo takým spôsobom, že by došlo k úplnej harmonizácii vnútroštátnych právnych úprav s cieľom odstrániť akúkoľvek mysliteľnú prekážku obchodu Spoločenstva. V prípade, že normotvorca Spoločenstva má reštrukturalizovať alebo vytvoriť zložitý systém, akým je systém obchodovania s emisnými kvótami, môže si zvoliť, že bude postupovať po etapách (pozri v tomto zmysle rozsudok Arcelor Atlantique et Lorraine a i., už citovaný v bode 42 vyššie, bod 57), a vykonať len postupnú harmonizáciu predmetných vnútroštátnych právnych úprav, pričom realizácia takýchto opatrení je všeobecne ťažká, pretože zo strany príslušných inštitúcií Spoločenstva si na základe rôznych a komplexných vnútroštátnych ustanovení a v súlade s cieľmi definovanými Zmluvou ES vyžaduje vypracovanie spoločných pravidiel, s ktorými má súhlasiť kvalifikovaná väčšina členov Rady [pozri v tomto zmysle rozsudky Súdneho dvora Rewe-Zentrale, už citovaný v bode 177 vyššie, bod 20; z 18. apríla 1991, Assurances du crédit/Rada a Komisia, C-63/89, Zb. s. I-1799, bod 11; z 13. mája 1997, Nemecko/Parlament a Rada, C-233/94, Zb. s. I-2405, bod 43; zo 17. júna 1999, Socridis, C-166/98, Zb. s. I-3791, bod 26, a z 13. júla 2006, Sam Mc Cauley Chemists (Blackpool) a Sadjá, C-221/05, Zb. s. I-6869, bod 26].

O takúto situáciu ide takisto v prípade právnej úpravy Spoločenstva v oblasti ochrany životného prostredia podľa článkov 174 ES a 175 ES.

179 Okrem toho treba pripomenúť, že na jednej strane podľa článku 249 tretieho odseku ES je smernica záväzná pre každý členský štát, ktorému je určená, len pokiaľ ide o výsledok, ktorý sa má dosiahnuť, pričom voľba foriem a metód sa ponecháva vnútroštátnym orgánom, čo logicky zahŕňa nevyhnutnú mieru voľnej úvahy tohto členského štátu na definovanie preberacích opatrení (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora z 29. januára 2008, *Promusicae*, C-275/06, Zb. s. I-271, bod 67), a že na druhej strane odôvodnenie č. 30 napadnutej smernice odkazuje na zásadu subsidiarity zakotvenú v článku 5 druhom odseku ES. Podľa tejto zásady Spoločenstvo zasahuje do oblastí, ktoré nepatria do jeho výlučnej právomoci, len do tej miery, ktorá je nevyhnutná na dosiahnutie cieľov, ktoré nemôžu dostatočne dosiahnuť členské štáty, a preto sa môžu, či už z dôvodu ich predpokladaného rozsahu alebo účinku, lepšie dosiahnuť na úrovni Spoločenstva. Z článkov 174 ES až 176 ES vyplýva, že v oblasti ochrany životného prostredia sú právomoci Spoločenstva a členských štátov delené. Preto cieľom právnej úpravy Spoločenstva v tejto oblasti nie je úplná harmonizácia a článok 176 ES stanovuje možnosť, aby členské štáty prijali opatrenia zvýšenej ochrany, ktoré podliehajú iba podmienke zlučiteľnosti so Zmluvou ES a musia byť oznámené Komisii (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora zo 14. apríla 2005, *Deponiezweckverband Eiterköpfe*, C-6/03, Zb. s. I-2753, bod 27 a tam citovanú judikatúru).

180 V súlade s týmito zásadami napadnutá smernica nestanovuje na úrovni Spoločenstva úplnú harmonizáciu podmienok, ktoré stoja v pozadí zriadenia a fungovania systému obchodovania s emisnými kvótami. Členské štáty totiž majú veľkú mieru voľnej úvahy, pokiaľ ide o realizáciu tohto systému, najmä v rámci vypracovania svojho NAP a svojich autonómnych rozhodnutí o pridelení emisných kvót na základe článku 9 ods. 1 a článku 11 ods. 1 napadnutej smernice, musia však pritom dodržiavať pravidlá Zmluvy ES (rozsudok *Nemecko/Komisia*, už citovaný v bode 114 vyššie, body 102 až 106). V dôsledku toho samotná skutočnosť, že normotvorca Spoločenstva nechal otvorenú konkrétnu otázku patriacu do pôsobnosti napadnutej smernice a základnej slobody, takže prináleží členským štátom upraviť túto otázku pri výkone svojej miery

voľnej úvahy, samozrejme, v súlade s pravidlami práva Spoločenstva vyššej právnej sily, sama osebe neodôvodňuje, aby sa toto opomenutie považovalo za opomenutie v rozpore s pravidlami Zmluvy ES [pozri v tomto zmysle návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Jacobs vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok Súdneho dvora z 9. októbra 2001, Holandsko/Parlament a Rada (C-377/98, Zb. s. I-7079, I-7084), body 87 a 88]. Toto platí o to viac, že členské štáty sú podľa svojej povinnosti lojálnej spolupráce na základe článku 10 ES povinné zabezpečiť potrebný účinok smerníc (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora z 8. septembra 2005, Yonemoto, C-40/04, Zb. s. I-7755, bod 58), čo zahŕňa aj to, že musia vykladať vnútroštátne právo vzhľadom na ciele a zásady, ktoré viedli k prijatiu predmetnej smernice (pozri pokiaľ ide o zásadu výkladu vzhľadom na smernicu, rozsudok Súdneho dvora z 5. júla 2007, Kofoed, C-321/05, Zb. s. I-5795, bod 45).

- ¹⁸¹ Okrem toho tak normotvorca Spoločenstva pri prijímaní smernice, ako aj členské štáty pri jej preberaní do vnútroštátneho práva sú povinní dbať na dodržiavanie všeobecných zásad práva Spoločenstva. Z ustálenej judikatúry v tejto súvislosti vyplýva, že požiadavky vyplývajúce z ochrany všeobecných zásad uznaných v právnom poriadku Spoločenstva, medzi ktoré patria aj základné práva, sú záväzné aj pre členské štáty, keď vykonávajú právne predpisy Spoločenstva, a následne sú tieto členské štáty povinné v najvyššej možnej miere uplatňovať tieto predpisy za podmienok, ktoré neodporujú uvedeným požiadavkám (pozri rozsudok Súdneho dvora z 27. júna 2006, Parlament/Rada, C-540/03, Zb. s. I-5769, bod 105 a tam citovaná judikatúra; pozri tiež v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora zo 6. novembra 2003, Lindqvist, C-101/01, Zb. s. I-12971, body 84 až 87).

- ¹⁸² Všeobecný súd sa domnieva, že tieto zásady sa uplatňujú analogicky na základné slobody Zmluvy ES. Totižto hoci napadnutá smernica, najmä jej článok 9 ods. 1 a článok 11 ods. 1, ponecháva členským štátom mieru voľnej úvahy, tá je v zásade dostatočne veľká na to, aby mohli uplatniť pravidlá uvedenej smernice v zmysle, ktorý je v súlade s požiadavkami vyplývajúcimi z ochrany základných práv a základných slobôd Zmluvy ES. Okrem toho, keďže vykonanie napadnutej smernice podlieha

preskúmaniu zo strany vnútroštátnych súdov, prináleží týmto súdom, aby v prípade, že sa stretnú s ťažkosťami týkajúcimi sa výkladu alebo platnosti tejto smernice, položili Súdnemu dvoru prejudiciálnu otázku za podmienok uvedených v článku 234 ES (pozri v tomto zmysle a analogicky rozsudok Parlament/Rada, už citovaný v bode 181 vyššie, body 104 a 106).

183 Preto orgánom a súdom členských štátov prináleží nielen vykladať svoje vnútroštátne právo v súlade s napadnutou smernicou, ale tiež dohliadať na to, aby sa nevychádzalo z výkladu tejto smernice, ktorý by bol v rozpore so základnými právami chránenými právnym poriadkom Spoločenstva alebo s inými všeobecnými zásadami práva Spoločenstva, alebo so základnými slobodami Zmluvy ES, akou je sloboda usadiť sa (pozri v tomto zmysle a analogicky rozsudky Súdneho dvora Lindqvist, už citovaný v bode 181 vyššie, bod 87; z 26. júna 2007, *Ordre des barreaux francophones et germanophone a i.*, C-305/05, Zb. s. I-5305, bod 28 a *Promusicae*, už citovaný v bode 179 vyššie, bod 68).

184 Zo všetkých vyššie uvedených úvah vyplýva, že nemožno vytýkať normotvorcovi Spoločenstva, že v rámci smernice vyčerpávajúcim a konečným spôsobom nevyriešil určitú problematiku patriacu do pôsobnosti slobody usadiť sa, keď táto smernica vyhradzuje členským štátom mieru voľnej úvahy, ktorá im umožňuje v plnom rozsahu dodržať pravidlá Zmluvy ES a všeobecné zásady práva Spoločenstva.

185 V predmetnom prípade Všeobecný súd považuje za vhodné skúmať vzhľadom na vyššie uvedené úvahy, či možno napadnutú smernicu vykladať a prebrať zo strany členských štátov v súlade so slobodou usadiť sa na základe článku 43 ES (pozri v tomto zmysle rozsudky Súdneho dvora z 20. mája 2003, *Österreichischer Rundfunk a i.*, C-465/00, C-138/01 a C-139/01, Zb. s. I-4989, body 68 a 91, a z 29. apríla 2004, *Orfanopoulos*, C-482/01 a C-493/01, Zb. s. I-5257, body 109 a 110).

- 186 Ako tvrdí žalobca, napadnutá smernica nestanovuje žiadne konkrétne pravidlo poskytujúce prevádzkovateľom zariadení podliehajúcim systému obchodovania s emisnými kvótami možnosť previesť kontingent kvót pridelený zariadeniu, potom ako dôjde k jeho zatvoreniu, na iné zariadenie so sídlom v inom členskom štáte, ktoré patrí do tej istej skupiny podnikov.
- 187 Z článku 12 ods. 1 v spojení s článkom 3 písm. a) a g) napadnutej smernice vyplýva, že „členské štáty zabezpečia, aby sa kvóty mohli prenášať medzi... [fyzickými alebo právnickými] osobami v Spoločenstve“. Okrem toho článok 12 ods. 2 napadnutej smernice vyžaduje od „člensk[ých] štát[ov] zabezpeči[t], aby kvóty vydané príslušným orgánom iného členského štátu boli uznané s cieľom splniť záväzky prevádzkovateľa [vrátiť nevyužitú kvóty] podľa odseku 3“ toho istého článku. Z toho vyplýva na jednej strane, že v súlade s cieľom uvedeným v odôvodnení č. 5 napadnutej smernice, ktorý stanovuje vytvorenie „efektívneho európskeho trhu s emisnými kvótami skleníkových plynov“, trh obchodu s kvótami zriadený napadnutou smernicou má rozmery na úrovni Spoločenstva a na druhej strane, že tento trh sa zakladá na zásade voľného cezhraničného prevodu emisných kvót medzi fyzickými a právnickými osobami.
- 188 V prípade neexistencie voľného cezhraničného prevodu emisných kvót v zmysle článku 12 ods. 2 a 3 v spojení s článkom 3 písm. a) napadnutej smernice by totiž bola efektívnosť a výkonnosť systému obchodovania s emisnými kvótami v zmysle článku 1 napadnutej smernice výrazne narušená. Z tohto dôvodu článok 12 ods. 2 napadnutej smernice stanovuje členským štátom všeobecnú povinnosť „zabezpečiť“, aby sa táto sloboda stala efektívnou v rámci príslušnej vnútroštátnej právnej úpravy. Na druhej strane je potrebné konštatovať, že napadnutá smernica nestanovuje zákaz, pokiaľ ide o cezhraničný prevod kvót medzi právnickými osobami tej istej skupiny podnikov, nezávisle od sídla spoločnosti a/alebo miesta podnikania v rámci vnútorného trhu. Vzhľadom na už citované ustanovenia napadnutej smernice preto nemožno dospieť k záveru, že by táto smernica obsahovala protiprávne obmedzenie základných slobôd Zmluvy ES vrátane slobody usadiť sa alebo že by členské štáty podnecovala, aby tieto slobody nedodržiavali.

- 189 Na druhej strane, ako aj sám žalobca uvádza vo svojich písomných podaniach, ním uvádzaná problematika sa odvíja od právnych úprav, sčasti odlišných, prijatých členskými štátmi na účely prebratia napadnutej smernice, bez toho, aby tento prístup mohol byť pripísaný jednému z jej ustanovení, alebo dokonca sporným ustanoveniam. V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že členské štáty sú povinné v rámci priestoru, ktorý im je priznaný článkom 249 tretím odsekom ES, zvoliť najvhodnejšie formy a metódy na zabezpečenie potrebného účinku smerníc (rozsudok *Yonemoto*, už citovaný v bode 180 vyššie, bod 58) a uplatňovať svoje vnútroštátne právo spôsobom, ktorý je v súlade s týmito smernicami a základnými slobodami Zmluvy ES, ako sloboda usadiť sa (pozri v tomto zmysle a analogicky rozsudky *Lindqvist*, už citovaný v bode 181 vyššie, bod 87 a *Promusicae*, už citovaný v bode 179 vyššie, bod 68).
- 190 Preto bez toho, aby bolo potrebné vyjadriť sa k otázke, či sú príslušné vnútroštátne právne úpravy, v ktorých chýba možnosť, aby žalobca mohol previesť voľne kontingenty kvót medzi svojimi zariadeniami so sídlom v rôznych členských štátoch, v súlade so slobodou usadiť sa v zmysle článku 43 ES, je potrebné dospieť k záveru, že takéto obmedzenie tejto slobody nemôže byť pripísané napadnutej smernici len na základe toho, že táto smernica výslovne nezakazuje takúto prax zo strany členských štátov. O to viac normotvorca Spoločenstva nemôže byť zodpovedný za to, že by v tejto súvislosti zjavným a závažným spôsobom porušil hranice svojej voľnej úvahy podľa článku 174 ES v spojení s článkom 43 ES.
- 191 Za týchto okolností nie je potrebné skúmať dôvodnosť tvrdení uvádzaných účastníkmi konania, pokiaľ ide o prípadnú možnosť žalobcu využiť vnútroštátne pravidlá stanovujúce pre každého nového účastníka bezplatný prístup k rezervným kvótam. Hoci totiž článok 11 ods. 3 v spojení s kritériom č. 6 napadnutej smernice vyžaduje, aby členské štáty zohľadnili potrebu poskytnúť prístup ku kvótam novým účastníkom, zriadenie takejto rezervy samo o sebe nie je stanovené v napadnutej smernici. Takto teda ani prípadný nedostatok tohto prístupu na kompenzovanie strát kvót spojených so zatvorením zariadenia nemožno pripísať normotvorcovi Spoločenstva.
- 192 V dôsledku toho je potrebné zamietnuť dôvod protiprávnosti založenej na dostatočne závažnom porušení slobody usadiť sa ako nedôvodný.

E — *O existencii dostatočne závažného porušenia zásady právnej istoty*

1. Tvrdenia účastníkov konania

- ¹⁹³ Žalobca tvrdí, že sporné ustanovenia porušujú zásadu právnej istoty. Právna úprava Spoločenstva, vrátane smernice, musí byť istá, jasná a presná a jej uplatňovanie predvídateľné pre právne subjekty, aby mohli poznať jednoznačne svoje práva a povinnosti a postupovať podľa toho. Tieto požiadavky platia o to viac v prípade, keď ide o právnu úpravu spôsobilú mať finančné dôsledky.
- ¹⁹⁴ Podľa žalobcu sporné ustanovenia porušujú zásadu právnej istoty z dvoch dôvodov. Na jednej strane v prípade neexistencie hornej hranice alebo mechanizmu kontroly cien kvót, ktoré by boli stanovené v napadnutej smernici, žalobca ako „kupujúci ďalších kvót“ z dôvodu svojej neschopnosti znížiť emisie CO₂ bude nútený kúpiť kvóty za „ceny, ktoré vôbec nie je možné predvídať“, odhadom medzi 20 a 60 eur za kvótu (pozri body 80 a nasl. vyššie). Na druhej strane napadnutá smernica nestanovuje žiadne pravidlo zaručujúce prevod kvót pôvodne pridelených zariadeniu, ktoré má byť uzatvorené na zariadenie tej istej skupiny so sídlom v inom členskom štáte. Členské štáty majú záujem len na tom, aby zrušili kvóty pridelené zariadeniam, ktoré majú byť uzatvorené, keďže tieto uzatvorenia im umožnia znížiť ďalej svoje emisie CO₂ na dosiahnutie ich cieľa zníženia na základe rozhodnutia 2002/358. Právna neistota z toho vyplývajúca bráni žalobcovi naplánovať svoje činnosti z dlhodobého hľadiska a dosahovať pokrok vo svojej stratégii reštrukturalizácie spočívajúcej v prevode výroby do svojich zariadení, ktoré sú viac rentabilné. Keďže táto stratégia reštrukturalizácie predstavuje dôvod samotného bytia koncentrácie z roku 2001 (pozri bod 30 vyššie), napadnutá smernica porušuje takisto zásadu ochrany legitímnej dôvery. V replike žalobca uvádza, že akékoľvek dlhodobé plánovanie jeho investícií a hospodárskych projektov sa stalo nemožné, najmä vzhľadom na rôznosť cieľov a opatrení znižovania emisií rôznych členských štátov. Táto neistota je potvrdená podstatným zvýšením

ceny kvót CO₂. Medzi februárom 2005 a marcom 2006 sa tak cena kvót CO₂ zvýšila o približne 6 eur a dosiahla viac ako 26 eur. Okrem toho budúce pridelenie emisných kvót, najmä na druhé alokačné obdobie a nasledujúce obdobia, nemožno predvídať.

195 Parlament a Rada navrhujú tento žalobný dôvod zamietnuť.

2. Posúdenie Všeobecným súdom

196 Žalobca v tomto dôvode v podstate tvrdí, že sporné ustanovenia nie sú dostatočne jasné a presné, keďže implikujú pre neho značnú finančnú farchu, ktorá ho privádza do situácie, že si nemôže naplánovať svoje hospodárske rozhodnutia. V tejto súvislosti normotvorca Spoločenstva mal stanoviť na jednej strane hornú hranicu alebo mechanizmus kontroly ceny emisných kvót a na druhej strane osobitné pravidlo zaručujúce cezhraničný prevod kvót medzi rôznymi zariadeniami tej istej skupiny podnikov.

197 Pokiaľ ide o to, že žalobca uvádza v rámci druhej časti svoju argumentáciu týkajúcu sa údajného porušenia slobody usadiť sa, z úvah uvedených v bodoch 176 až 192 vyššie vyplýva, že táto argumentácia nemôže uspieť ani pokiaľ ide o údajné dostatočne závažné porušenie zásady právnej istoty. Preto druhá časť tohto dôvodu musí byť zamietnutá ako nedôvodná.

198 Pokiaľ ide o prvú časť tohto dôvodu, je potrebné najprv pripomenúť judikatúru podľa ktorej zásada právnej istoty si vyžaduje najmä, aby boli právne pravidlá jasné, presné a predvídateľné, pokiaľ ide o ich účinky, zvlášť, keď môžu mať nepriaznivé dôsledky

pre jednotlivcov a podniky (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora zo 7. júna 2005, VEMW a i., C-17/03, Zb. s. I-4983, bod 80 a tam citovanú judikatúru).

199 V tejto súvislosti je potrebné ďalej uviesť, že napadnutá smernica neobsahuje nijaké ustanovenie upravujúce rozsah finančných dôsledkov, ktoré by mohli vyplývať tak z prípadnej nedostatočnosti emisných kvót vydaných zariadeniu, ako aj z ceny týchto kvót, keďže túto cenu určujú výlučne sily trhu vzniknutého po zriadení systému obchodovania s emisnými kvótami, ktorého cieľom je podľa článku 1 napadnutej smernice „podpor[a] znižovania emisií skleníkových plynov finančne a ekonomicky výhodným spôsobom“. Vzhľadom na úvahy uvedené v bodoch 178 až 184 vyššie normotvorca Spoločenstva nebol povinný prijať špecifické ustanovenia v tejto súvislosti a obmedziť tak mieru voľnej úvahy členských štátov, pokiaľ ide o prebratie napadnutej smernice.

200 Naopak, právna úprava ceny kvót na úrovni Spoločenstva by mohla brániť hlavnému cieľu napadnutej smernice, čiže zníženiu emisií skleníkových plynov prostredníctvom výkonného systému obchodovania s emisnými kvótami, v rámci ktorého sú náklady na emisie a vykonané investície s cieľom znížiť emisie v podstate určené trhovými mechanizmami (odôvodnenie č. 5 napadnutej smernice). Z toho vyplýva, že v prípade nedostatku kvót je podnecovanie prevádzkovateľov, či znížia svoje emisie skleníkových plynov, závislé od komplexného hospodárskeho rozhodnutia prijatého po zohľadnení najmä na jednej strane cien emisných kvót disponibilných na trhu s emisiami a na druhej strane nákladov na prípadné opatrenia na zníženie emisií, ktorých cieľom môže byť buď zníženie výroby, alebo investovanie do efektívnejších výrobných prostriedkov z hľadiska energetickej účinnosti (odôvodnenie č. 20 napadnutej smernice; pozri tiež v tomto zmysle rozsudok Nemecko/Komisia, už citovaný v bode 114 vyššie, body 132 a nasl.).

201 V takomto systéme zvýšenie nákladov na emisie, a teda aj ceny kvót, ktorá závisí od určitých ekonomických parametrov, nemôže byť upravené normotvorcom Spoločenstva vopred, inak by sa znížili, ba dokonca úplne zmizli ekonomické podnety, ktoré sú základom fungovania systému obchodovania s emisnými kvótami, a bránilo

by sa takto účinnosti tohto systému. Okrem toho zriadenie takéhoto systému, vrátane jeho ekonomických predpokladov, na účely dodržania povinností vyplývajúcich z Kjótskeho protokolu, patrí do veľkej miery voľnej úvahy, ktorú má normotvorca Spoločenstva na základe článku 174 ES (pozri bod 143 vyššie), a samo osebe predstavuje jeho legitímny a vhodný výber, ktorého dôvodnosť ako taká nebola žalobcom spochybnená.

202 Okrem toho práve na základe tohto legitímneho výberu normotvorca Spoločenstva založil systém obchodovania s emisími kvótami na predpoklade, podľa ktorého v súlade s článkom 9 ods. 1 a článkom 11 ods. 1 napadnutej smernice prináleží členským štátom na základe svojich NAP a pri výkone miery voľnej úvahy, ktorá im je v tejto súvislosti vyhradená, rozhodnúť o celkovom množstve kvót, ktoré sa majú prideliť, a o individuálnom pridelení uvedených kvót zariadeniam so sídlom na ich území (pozri v tomto zmysle rozsudok Nemecko/Komisia, už citovaný v bode 114 vyššie, body 102 až 106). Navyše toto rozhodnutie podlieha len predchádzajúcej obmedzenej kontrole zo strany Komisie na základe článku 9 ods. 3 napadnutej smernice, najmä vzhľadom na kritériá uvedené v jej prílohe III (uznesenie Súdu prvého stupňa z 30. apríla 2007, EnBW Energie Baden-Württemberg/Komisia, T-387/04, Zb. s. II-1195, body 104 a nasl.). V dôsledku toho rôznosť cieľov a opatrení znižovania emisií rôznych členských štátov, ktoré sú výsledkom ich povinností na základe Kjótskeho protokolu, tak ako sú reflektované v pláne rozdelenia nákladov stanovenom rozhodnutím 2002/358 a v dôsledku toho neistota, pokiaľ ide o dôležitosť celkového množstva a individuálnych množstiev kvót, ktoré sa majú prideliť rôznym priemyselným odvetviám a prevádzkovateľom na základe rôznych NAP, nemôžu byť pripísané sporným ustanoveniam ako takým.

203 Napokon žalobca nespochybnil špecificky jasnosť a presnosť ostatných sporných ustanovení, aby preukázal, že nebol schopný určiť jednoznačne svoje z nich vyplývajúce práva a povinnosti. Potreba mať emisné povolenie na základe článku 4 napadnutej smernice, povinnosť vrátenia v zmysle jej článku 6 ods. 2 písm. e) v spojení s článkom 12 ods. 3, ako aj sankcie stanovené v článku 16 ods. 2 až 4 uvedenej

smernice totiž predstavujú ustanovenia, ktoré sú dostatočne jasné, presné a predvídateľné, pokiaľ ide o ich účinky, ktorých skutočný dosah závisí len od množstva kvót bezplatne pridelených prevádzkovateľom alebo od ceny kvót, ktoré sú k dispozícii na trhu. Pokiaľ ide o tento posledný uvedený aspekt, je potrebné pripomenúť, že nedostatok predvídateľnosti vývoja trhu predstavuje inherentný a neoddeliteľný prvok hospodárskeho mechanizmu typického pre systém obchodovania s emisnými kvótami, ktorý podlieha klasickým pravidlám ponuky a dopytu charakteristickým pre voľný a konkurenčný trh v súlade so zásadami zakotvenými v článku 1 v spojení s odôvodnením č. 7 napadnutej smernice, ako aj v článku 2 a článku 3 ods. 1 písm. c) a g) ES. Tento aspekt preto nemožno považovať za taký, že by bol v rozpore so zásadou právnej istoty, lebo inak by boli spochybnené samotné hospodárske základy systému obchodovania s emisnými kvótami, ako sú stanovené napadnutou smernicou v súlade s pravidlami Zmluvy ES.

204 Za týchto okolností neexistencia špecifického pravidla v napadnutej smernici, ktoré by stanovilo hornú hranicu alebo mechanizmus kontroly cien kvót nemôže byť považovaná za závažné a zjavné porušenie hraníc diskrečnej právomoci normotvorcu Spoločenstva.

205 V dôsledku toho musí byť tento dôvod zamietnutý ako nedôvodný.

206 Zo všetkých uvedených úvah vyplýva, že žalobca nepreukázal, že normotvorca Spoločenstva sa prijatím napadnutej smernice dopustil protiprávnosti, alebo dokonca dostatočne závažného porušenia právneho pravidla, ktorého cieľom je poskytnúť mu práva. Z toho vyplýva, že návrh na náhradu škody musí byť zamietnutý bez toho, aby bolo potrebné vyjadriť sa k ostatným podmienkam zakladajúcim mimozmluvnú zodpovednosť Spoločenstva alebo k námietke neprípustnosti vznesenej Radou, pokiaľ ide o niektoré prílohy repliky.

O trovách

- 207 Podľa článku 87 ods. 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý nemal vo veci úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže žalobca nemal vo veci úspech, je opodstatnené zaviazať ho na náhradu trov konania v súlade s návrhmi Parlamentu a Rady.
- 208 Podľa článku 87 ods. 4 prvého pododseku rokovacieho poriadku inštitúcie, ktoré vstúpili do konania ako vedľajší účastník konania, znášajú svoje trovy konania. V dôsledku toho Komisia, ktorá vstúpila do konania na podporu Parlamentu a Rady, znáša svoje vlastné trovy konania.

Z týchto dôvodov

VŠEOBECNÝ SÚD (tretia komora)

rozhodol a vyhlásil:

1. Žaloba sa zamieta.

2. Arcelor SA znáša svoje vlastné trovy konania a je povinný nahradiť trovy konania Európskeho parlamentu a Rady Európskej únie.

3. Komisia Európskych spoločenstiev znáša svoje vlastné trovy konania.

Azizi

Cremona

Frimodt Nielsen

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 2. marca 2010.

Podpisy

Obsah

Právny rámec	II - 222
I — Pravidlá Zmluvy ES	II - 222
II — Napadnutá smernica	II - 224
Skutkový stav a konanie	II - 234
Právny stav	II - 237
I — O prípustnosti návrhu na zrušenie	II - 237
A — Tvrdenia účastníkov konania	II - 237
1. Tvrdenia Parlamentu, Rady a Komisie	II - 237
2. Tvrdenia žalobcu	II - 245
B — Posúdenie Všeobecným súdom	II - 256
II — O prípustnosti návrhu na náhradu škody	II - 269
A — Tvrdenia účastníkov konania	II - 269
B — Posúdenie Všeobecným súdom	II - 271
III — O dôvodnosti návrhu na náhradu škody	II - 274
A — O podmienkach vzniku mimozmluvnej zodpovednosti Spoločenstva	II - 274
B — O existencii dostatočne závažného porušenia práva vlastníť majetok, slobody vykonávať hospodársku činnosť a zásady proporcionality	II - 277
1. Tvrdenia účastníkov konania	II - 277
2. Posúdenie Všeobecným súdom	II - 279
C — O existencii dostatočne závažného porušenia zásady rovnosti zaobchádzania	II - 283
1. Tvrdenia účastníkov konania	II - 283

2.	Posúdenie Všeobecným súdom	II - 285
D —	O existencii dostatočne závažného porušenia slobody usadiť sa	II - 295
1.	Tvrdenia účastníkov konania	II - 295
2.	Posúdenie Všeobecným súdom	II - 296
E —	O existencii dostatočne závažného porušenia zásady právnej istoty	II - 303
1.	Tvrdenia účastníkov konania	II - 303
2.	Posúdenie Všeobecným súdom	II - 304
O trovách		II - 308